

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної роботи

доцент _____ І.В. Геруш

« 25 » _____ 2020 р.

ДОВІДНИК ДЛЯ СТУДЕНТА
(СИЛАБУС)
з вивчення навчальної дисципліни

Дитяча хірургічна стоматологія

Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»
Спеціальність 221 «Стоматологія»
Освітній ступінь магістр
Курс навчання 4,5
Форма навчання денна
Кількість кредитів 6
Кафедра стоматології дитячого віку

Схвалено на методичній нараді кафедри стоматології дитячого віку « 19 » червня 2020 року (протокол № 86).

Завідувач кафедри
д. мед. наук, професор

_____ (підпис)

О.І. Годованець

Схвалено предметною методичною комісією з дисциплін стоматологічного профілю « 24 » червня 2020 року (протокол № 5).

Голова предметної методичної
комісії д. мед. наук, професор

_____ (підпис)

Н.Б. Кузняк

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВИЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної роботи
доцент _____ І.В. Геруш
«28» _____ 2020 р.

ДОВІДНИК ДЛЯ СТУДЕНТА
(СИЛАБУС)
з вивчення навчальної дисципліни

ДИТЯЧА ХІРУРГІЧНА СТОМАТОЛОГІЯ

Галузь знань: 22 Охорона здоров'я

Спеціальність: 221 Стоматологія

Освітній ступінь: магістер

Курс навчання: 4

Форма навчання: денна

Кафедра: стоматології дитячого віку

Схвалено на методичній нараді кафедри стоматології дитячого віку
«19» червня 2020 року (протокол № 26).

Завідувач кафедри

(Годованець О.І.)

Схвалено предметною методичною комісією з дисциплін стоматологічного профілю
«24» червня 2020 року (протокол № 5).

Голова предметної методичної
комісії

(Кузняк Н.Б.)

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Кафедра	стоматології дитячого віку
Прізвище, ім'я, по батькові науково-педагогічних працівників, посада, науковий ступінь, вчене звання, e-mail	Митченко Марія Петрівна, к.мед.н., доцент кафедри mytchenok_mariia@bsmu.edu.ua
Веб-сторінка кафедри на офіційному веб-сайті університету	https://www.bsmu.edu.ua/stomatologiyi-dityachogo-viku/
Веб-сайт кафедри	https://sites.google.com/bsmu.edu.ua/childrens-dentistry-department/
E-mail	dentistry_child@bsmu.edu.ua
Адреса	м. Чернівці, вул. Руська, 87
Контактний телефон	+38 (099)0727412

2. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Статус дисципліни	нормативна
Кількість кредитів	3
Загальна кількість годин	90
Лекції	10
Практичні заняття	40
Самостійна робота	40
Вид заключного контролю	підсумковий модульний контроль

3. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (АНОТАЦІЯ)

«Дитяча хірургічна стоматологія» – це навчальна дисципліна, що дає змогу студентам оволодіти знаннями знеболювання та видалення зубів у дітей, етіології, патогенезу, клініки, діагностики, диференційної діагностики, лікування і профілактики запальних процесів та травматичних уражень, а також пухлин та пухлиноподібних новоутворень, вроджених вад розвитку, набутих дефектів та деформації щелепно-лицевої ділянки у дітей. Вивчення дисципліни «Дитяча хірургічна стоматологія» на 4 курсі надає можливість студентам ознайомитися з різними видами знеболювання та видаленням зубів, клінікою, діагностикою, диференційною діагностикою та лікуванням запальних процесів та травматичних уражень щелепно-лицевої ділянки у дітей. Викладання дисципліни «Дитяча хірургічна стоматологія» направлене на оволодіння спеціальних (фахових) компетенцій студентів, які в подальшому використовуються для встановлення діагнозу і вибору правильного методу лікування, а також формування відповідальності студента, як майбутнього фахівця, за рівень своєї підготовки та її вдосконалення протягом навчання і професійної діяльності.

4. ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Перелік нормативних документів:

- Положення про організацію освітнього процесу (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu-u-vdnzu-bukovinskij-derzhavnij-medichnij-universitet.pdf>);
- Інструкція щодо оцінювання навчальної діяльності студентів БДМУ в умовах впровадження Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/bdmu-instrukciya-shhodo-oczinyuvannya-%D1%94kts-2014-3.pdf>);
- Положення про порядок відпрацювання пропущених та незарахованих занять (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/reworks.pdf>);
- Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/07/polozhennya-pro-apelyacziyu-rezultativ-pidsumkovogo-kontrolyu-znan.pdf>);

- Кодекс академічної доброчесності (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/kodeks_academic_faith.pdf);
- Морально-етичний кодекс студентів (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/ethics_code.docx);
- Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/antiplagiat-1.pdf>);
- Положення про порядок та умови обрання студентами вибіркових дисциплін (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/nakaz_polozhennyz_vybirkovi_dyscypliny_2020.pdf);
- Правила внутрішнього трудового розпорядку Вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/17.1-bdmu-kolektivnij-dogovir-dodatok.doc>).

4.2. Політика щодо дотримання принципів академічної доброчесності здобувачів вищої освіти:

- самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролів без використання зовнішніх джерел інформації;
- списування під час контролю знань заборонені;
- самостійне виконання індивідуальних завдань та коректне оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.

4.3. Політика щодо дотримання принципів та норм етики та деонтології здобувачами вищої освіти:

- дії у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики та деонтології;
- дотримання правил внутрішнього розпорядку університету, бути толерантними, доброзичливими та виваженими у спілкуванні зі студентами та викладачами, медичним персоналом закладів охорони здоров'я;
- усвідомлення значущості прикладів людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності та медичної етики.

4.4. Політика щодо відвідування занять здобувачами вищої освіти:

- присутність на всіх навчальних заняттях (лекція, практичних (семінарських) заняттях, підсумковому модульному контролі) є обов'язковою з метою поточного та підсумкового оцінювання знань (окрім випадків з поважних причин).

4.5. Політика дедлайну та відпрацювання пропущених або незарахованих занять здобувачами вищої освіти:

- відпрацювання пропущених занять відбувається згідно з графіком відпрацювання пропущених або незарахованих занять та консультацій.

5. ПРЕРЕКВІЗИТИ І ПОСТРЕКВІЗИТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ЗВ'ЯЗКИ)

Перелік навчальних дисциплін, на яких базується вивчення навчальної дисципліни	Перелік навчальних дисциплін, для яких закладається основа в результаті вивчення навчальної дисципліни
ґрунтується на на знаннях, отриманих на циклах природничо-наукової підготовки (медична біологія, медична та біологічна фізика, медична хімія, біологічна та біоорганічна хімія, анатомія людини; гістологія, цитологія та ембріологія; мікробіологія, вірусологія та імунологія) та професійної підготовки (клінічна анатомія та оперативна хірургія, патоморфологія, патофізіологія, фармакологія, внутрішня медицина, хірургія, радіологія, педіатрія, отоларингології, загальна медична підготовка)	дитяча терапевтична стоматологія ортодонтія

базується на вивченні студентами дисциплін стоматологічного профілю: пропедевтики дитячої терапевтичної стоматології, пропедевтики ортопедичної стоматології, профілактики стоматологічних захворювань, дитячої терапевтичної стоматології, ортодонтії, ортопедичної стоматології, хірургічної стоматології, терапевтичної стоматології; - інтегрує викладання з цими дисциплінами; - формує вміння застосовувати отримані знання в процесі подальшого навчання й у професійній діяльності.	ортопедична стоматологія хірургічна стоматологія терапевтична стоматологія
--	---

6. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

6.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Дитяча хірургічна стоматологія» на 4 курсі стоматологічного факультету є формування в майбутнього лікаря клінічного мислення, засвоєння основних діагностичних та лікувальних методів у клініці дитячої хірургічної стоматології.

6.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Дитяча хірургічна стоматологія» є навчити студентів теорії та практики з питань знеболювання, видалення зубів, лікування запальних процесів та травм щелепно-лицевої ділянки в дітей.

7. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ФОРМУВАННЮ ЯКИХ СПРИЯЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА:

7.1. Інтегральні:

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Стоматологія» у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень і/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов та вимог.

7.2. Загальні:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичній діяльності.

ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 5. Здатність спілкуватися англійською мовою.

ЗК 6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 7. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 8. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 9. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 10. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 11. Здатність працювати в команді.

ЗК 12. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ЗК 13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного, демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

7.3. Спеціальні (фахові, предметні):

- СК 1. Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні данні.
- СК 2. Спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень.
- СК 3. Спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани.
- СК 4. Спроможність планувати та проводити заходи із профілактики захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки.
- СК 5. Спроможність до проектування процесу надання медичної допомоги: визначати підходи, план, види та принципи лікування захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки.
- СК 6. Спроможність визначати раціональний режим праці, відпочинку, дієти у хворих при лікуванні захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки.
- СК 8. Спроможність виконувати медичні та стоматологічні маніпуляції.
- СК 9. Спроможність проводити лікування основних захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки.
- СК 14. Спроможність ведення нормативної медичної документації.
- СК 15. Опрацювання державної, соціальної та медичної інформації.
- СК 16. Спроможність до організації і проведення реабілітаційних заходів та догляду у пацієнтів із захворюваннями органів ротової порожнини та ЩЛД.
- СК 17. Спроможність до правового забезпечення власної професійної діяльності.

8. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

8.1. Знати:

1. обстеження пацієнта у клініці дитячої хірургічної стоматології;
2. синдроми і симптоми у дитячій хірургічній стоматології;
3. побудову клінічного діагнозу основних захворювань у клініці дитячої хірургічної стоматології;
4. додаткові методи обстеження в дитячій хірургічній стоматології;
5. диференційну діагностику захворювань у дитячій хірургічній стоматології;
6. принципи лікування в клініці дитячої хірургічної стоматології;
7. принципи профілактики стоматологічних захворювань та їх ускладнень в дитячій хірургічній стоматології;
8. різні клінічні варіанти та ускладнення найбільш поширених захворювань у клініці дитячої хірургічної стоматології;
9. невідкладні стани в клініці дитячої хірургічної стоматології;
10. невідкладну допомогу в клініці дитячої хірургічної стоматології;
11. хірургічне лікування основних стоматологічних захворювань;
12. морально-деонтологічні принципи медичного фахівця та принципи фахової субординації на хірургічному прийомі.

8.2. Уміти:

1. Проводити обстеження хворого з хірургічною патологією ЩЛД.
2. Аналізувати результати обстеження хірургічного хворого.
3. Визначити провідні синдроми і симптоми у дитячій хірургічній стоматології.
4. Проводити диференційну діагностику захворювань ЩЛД.
5. Обґрунтовувати і формулювати хірургічний діагноз.
6. Визначити характер та скласти план лікування хірургічної патології.
7. Використовувати принципи профілактики хірургічних захворювань та їх ускладнень.
8. Діагностувати невідкладні стани на хірургічному прийомі.
9. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації на хірургічному прийомі.

8.3. Демонструвати:

ПР 1. Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми в дитячій хірургічній стоматології; за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати вірогідний нозологічний або синдромний попередній клінічний діагноз стоматологічного захворювання.

ПР 2. Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів щелепно-лицевої ділянки, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу.

ПР 3. Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, рентгенологічні, функціональні та/або інструментальні), пацієнтів із запальними процесами та травматичними ураженнями щелепно-лицевої ділянки у дітей для проведення диференційної діагностики захворювань.

ПР 4. Визначати остаточний клінічний діагноз дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення та логічного аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.

ПР 6. Планувати та втілювати заходи профілактики стоматологічних захворювань серед населення для запобігання розповсюдження стоматологічних захворювань.

ПР 8. Визначати підхід, план, вид та принцип лікування пацієнтів із запальними процесами та травматичними ураженнями щелепно-лицевої ділянки у дітей шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПР 9. Визначати характер режиму праці, відпочинку та необхідної дієти при лікуванні запальних процесів та травматичних уражень щелепно-лицевої ділянки у дітей на підставі попереднього або остаточного клінічного діагнозу шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПР 10. Визначати тактику ведення стоматологічного пацієнта із запальними процесами та травматичними ураженнями щелепно-лицевої ділянки у дітей при соматичній патології шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПР 11. Проводити лікування пацієнтів із запальними процесами та травматичними ураженнями щелепно-лицевої ділянки у дітей за існуючими алгоритмами та стандартними схемами під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.

ПР 14. Аналізувати та оцінювати державну, соціальну та медичну інформацію з використанням стандартних підходів та комп'ютерних інформаційних технологій.

ПР 16. Формувати цілі та визначати структуру особистої діяльності на підставі результату аналізу певних суспільних та особистих потреб.

ПР 17. Дотримуватися здорового способу життя, користуватися прийомами саморегуляції та самоконтролю.

ПР 18. Усвідомлювати та керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та обов'язками, підвищувати загальноосвітній культурний рівень.

ПР 19. Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.

ПР 20. Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.

ПР 22. Виконувати медичні стоматологічні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу для різних верств населення та в різних умовах.

9. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин, або 3 кредити ЄКТС.

Із них: 50 годин – аудиторних: 10 годин лекцій та 40 годин практичних занять та 40 годин самостійної роботи студентів.

Програма навчальної дисципліни структурована в один модуль та 3 змістові модулі:

Модуль 1. Знеболювання та видалення зубів у дітей, запальні та травматичні захворювання тканин щелепно-лицевої ділянки.

Змістовий модуль №1.

Знеболювання хірургічних втручань у щелепно-лицевій ділянці в дітей.

Операція видалення зуба.

Тема №1. Загальне та місцеве знеболювання в дитячому віці. Операція видалення тимчасових та постійних зубів. Ускладнення під час та після видалення зубів у дітей різного віку.

Змістовий модуль №2.

Запальні процеси щелеп та захворювання скронево-нижньощелепного суглоба в дітей.

Тема №2. Гострий та хронічний (одонтогенні і неодонтогенні) періостити та остеомієліти щелеп у дітей. Запальні одонтогенні кісти щелеп від тимчасових та постійних зубів.

Тема №3. Захворювання скронево-нижньощелепного суглоба (СНЩС) у дітей.

Змістовий модуль №3.

Запальні процеси м'яких тканин щелепно-лицевої ділянки в дітей. Травматичні пошкодження щелепно-лицевої ділянки в дітей.

Тема № 4. Одонтогенні та неодонтогенні лімфаденіти, абсцеси та флегмони щелепно-лицевої ділянки в дітей. Утруднене прорізування тимчасових та постійних зубів. Клініка та лікувальна тактика.

Тема №5. Специфічні запальні захворювання: актиномікоз, туберкульоз, сифіліс. Прояви СНІД та ВІЛ - інфекції в щелепно-лицевій ділянці. Фурункули і карбункули щелепно-лицевої ділянки в дітей.

Тема №6. Гострі та хронічні захворювання слинних залоз у дітей: паротит, субмаксиліт.

Тема №7. Травматичні пошкодження м'яких тканин щелепно-лицевої ділянки, зубів та кісток у дітей. Опіки, відмороження щелепно-лицевої ділянки в дітей.

10. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.		л	п	лаб	інд.	с.р.
Модуль 1. Знеболювання та видалення зубів у дітей, запальні та травматичні захворювання тканин щелепно-лицевої ділянки.												
Змістовий модуль №1. Знеболювання хірургічних втручань у щелепно-лицевій ділянці в дітей. Операція видалення зуба.												
Тема №1. Загальне та місцеве знеболювання в дитячому віці. Операція видалення тимчасових та постійних зубів. Ускладнення під час та після видалення зубів у дітей різного віку.	11	2	5			4						

Разом за змістовим модулем 1	11	2	5			4						
Змістовий модуль №2. Запальні процеси щелеп та захворювання скронево-нижньощелепного суглоба в дітей.												
Тема №2. Гострий та хронічний (одонтогенні і неодонтогенні) періостити та остеомієліти щелеп у дітей. Запальні одонтогенні кісти щелеп від тимчасових та постійних зубів.	13	2	5			6						
Тема №3. Захворювання скронево-нижньощелепного суглоба (СНЩС) у дітей.	8	1	5			2						
Разом за змістовим модулем 2	21	3	10			8						
Змістовий модуль №3. Запальні процеси м'яких тканин щелепно-лицевої ділянки в дітей. Травматичні пошкодження щелепно-лицевої ділянки в дітей.												
Тема №4. Одонтогенні та неодонтогенні лімфаденіти, абсцеси та флегмони щелепно-лицевої ділянки в дітей. Утруднене прорізування тимчасових та постійних зубів. Клініка та лікувальна тактика.	8	1	5			2						
Тема №5. Специфічні запальні захворювання: актиномікоз, туберкульоз, сифіліс. Прояви СНІД та ВІЛ - інфекції в щелепно-лицевій ділянці. Фурункули і карбункули щелепно-лицевої ділянки в	10	1	5			4						

дітей.												
Тема №6. Гострі та хронічні захворювання слинних залоз у дітей: паротит, субмаксиліт.	10	1	5			4						
Тема №7. Травматичні пошкодження м'яких тканин щелепно-лицевої ділянки, зубів та кісток у дітей. Опіки, відмороження щелепно-лицевої ділянки в дітей.	9	2	5			2						
Разом за змістовим модулем 3	37	5	20			12						
Індивідуальна робота (за наявності)	10				10							
Підсумковий модульний контроль	11		5			6						
Усього годин	90	10	40		10	30						

11. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ

№ з/п	Назва теми	К-сть годин
1	Місцеве та загальне знеболювання щелепно-лицевої ділянки у дітей. Особливості видалення тимчасових та постійних зубів у дітей, профілактика ранніх та пізніх ускладнень.	2
2	Загальна характеристика особливостей перебігу запальних процесів тканин щелепно-лицевої ділянки у дітей. Гострі та хронічні періодонтити, періостити та остеомієліти щелеп. Клініка, діагностика, методи лікування та їх профілактика.	2
3	Запальні процеси м'яких тканин щелепно-лицевої ділянки у дітей. Особливості, закономірності перебігу, диференціальна діагностика, методи лікування, ускладнення.	2
4	Захворювання слинних залоз та скронево-нижньощелепного суглоба у дітей. Клініка, діагностика, комплексне лікування, реабілітація хворих.	2
5	Пошкодження м'яких тканин щелепно-лицевої ділянки у дітей. Принципи пластичних операцій, що використовуються при хірургічній обробці ран. Ускладнення та їх профілактика. Пошкодження зубів, щелеп та інших кісток обличчя у дітей.	2
Разом		10

12. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
-------	------------	-----------------

Змістовий модуль № 1. Знеболювання хірургічних втручань у щелепно-лицевій ділянці в дітей. Операція видалення зуба.		
1	Загальне та місцеве знеболювання в дитячому віці. Операція видалення тимчасових та постійних зубів. Ускладнення під час та після видалення зубів у дітей різного віку.	5
Змістовий модуль № 2. Запальні процеси щелеп та захворювання скронево-нижньощелепного суглоба в дітей.		
2	Гострий та хронічний (одонтогенні і неодонтогенні) періостити та остеомієліти щелеп у дітей. Запальні одонтогенні кісти щелеп від тимчасових та постійних зубів.	5
3	Захворювання скронево-нижньощелепного суглоба (СНЩС) у дітей.	
Змістовий модуль № 3. Запальні процеси м'яких тканин щелепно-лицевої ділянки в дітей. Травматичні пошкодження щелепно-лицевої ділянки в дітей.		
4	Одонтогенні та неодонтогенні лімфаденіти, абсцеси та флегмони щелепно-лицевої ділянки в дітей. Утруднене прорізування тимчасових та постійних зубів. Клініка та лікувальна тактика.	5
5	Специфічні запальні захворювання: актиномікоз, туберкульоз, сифіліс. Прояви СНІД та ВІЛ - інфекції в щелепно-лицевій ділянці. Фурункули і карбункули щелепно-лицевої ділянки в дітей.	5
6	Гострі та хронічні захворювання слинних залоз у дітей: паротит, субмаксиліт.	5
7	Травматичні пошкодження м'яких тканин щелепно-лицевої ділянки, зубів та кісток у дітей. Опіки, відмороження щелепно-лицевої ділянки в дітей.	5
8	Підсумковий модульний контроль.	5
Разом		40

13. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№	Завдання для самостійної роботи	Кількість годин
1.	Загальне знеболення у дітей із супутніми захворюваннями в умовах амбулаторії та стаціонару.	2
2.	Хірургічне лікування хронічних періодонтитів у дітей. Реплантація, резекція верхівки кореня, гемісекція. Показання, протипоказання, методика проведення.	2
3.	Ускладнення та наслідки хронічного остеомієліту щелеп у дітей.	2
4.	Інструментальні та лабораторні методи досліджень слинних залоз у дітей при їх захворюваннях.	2
5.	Прояви захворювань крові в щелепно-лицевій ділянці у дітей. Клініка, лікування і профілактика.	2
Разом		10

14. ПЕРЕЛІК ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

1. Проведення санітарно-просвітницької роботи серед дітей та дорослих.
2. Участь у роботі наукового студентського гуртка, науково-практичних студентських конференцій тощо.

15. ПЕРЕЛІК ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ ДО ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

1. Анатомо-фізіологічні особливості розвитку та будови тканин щелепно-лицевої ділянки.
2. Класифікація методів знеболювання (загальне, місцеве, їх види) тканин ЩЛД.
3. Особливості аплікаційного та інфільтраційного знеболювання тканин ЩЛД.
4. Техніка провідникових анестезій на верхній щелепі у дітей різного віку.

5. Техніка провідникового знеболювання нижньої щелепи у дітей різного віку.
6. Анестетики, які найбільш часто застосовуються для місцевого знеболення тканин ЩЛД.
7. Місцеві ускладнення під час проведення провідникової анестезії, їх попередження.
8. Загальні ускладнення під час проведення місцевого знеболювання та їх попередження.
9. набряк Квінке. Клінічні прояви.
10. Клінічні прояви анафілактичного шоку.
11. Невідкладна медична допомога в разі виникнення набряку Квінке та анафілактичного шоку (внутрішньом'язеві та внутрішньовенні ін'єкції; штучне дихання „рот в рот” та „рот в ніс”, непрямий масаж серця).
12. Види загального знеболювання та речовини, які використовуються для його проведення. Особливості проведення наркозу в ЩЛД.
13. Показання та протипоказання до загального знеболювання в умовах поліклініки.
14. Показання до загального знеболювання в умовах стаціонару.
15. Принципи седативно-медикаментозної підготовки до хірургічних втручань в ЩЛД. Показання, протипоказання.
16. Показання та протипоказання до видалення постійних та тимчасових зубів.
17. Етапи операції видалення зуба та особливості їх проведення.
18. Особливості видалення тимчасових та постійних зубів.
19. Ускладнення під час видалення зубів, їх профілактика та лікування.
20. Ускладнення після видалення зубів, їх профілактика та лікування.
21. Післяекстракційні кровотечі. Клініка, діагностика та їх лікування.
22. Видалення зубів у дітей із захворюванням серцево-судинної системи.
23. Видалення зубів у дітей із захворюванням на діабет.
24. Видалення зубів у дітей із захворюванням системи крові.
25. Етіологія, патогенез, клініка гострого одонтогенного періоститу верхньої щелепи.
26. Причини розвитку, особливості діагностики та лікування гострого одонтогенного періоститу нижньої щелепи.
27. Диференційна діагностика гострого одонтогенного періоститу та остеомієліту щелеп.
28. Причини розвитку та особливості клінічного перебігу хронічних періоститів щелеп.
29. Диференційна діагностика хронічних періоститів щелеп та особливості їх лікування.
30. Методи місцевого та загального лікування хронічних періоститів щелеп.
31. Класифікація та причини розвитку остеомієлітів щелеп.
32. Теорії виникнення остеомієлітів щелеп; сучасний погляд на природу остеомієліта.
33. Діагностика та клініка гострого одонтогенного остеомієліту нижньої щелепи.
34. Діагностика та клініка гострого одонтогенного остеомієліту верхньої щелепи.
35. Невідкладна хірургічна та медикаментозна допомога дітям з гострим остеомієлітом.
36. Ускладнення та наслідки гострого одонтогенного остеомієліта щелеп.
37. Реабілітація хворих з гострими одонтогенними остеомієлітами.
38. Клініко-рентгенологічні форми хронічного одонтогенного остеомієліту.
39. Етіологія, діагностика, показання до госпіталізації хворих на хронічний остеомієліт.
40. Лікування та профілактика хронічних остеомієлітів щелеп.
41. Прогноз при хронічних остеомієлітах, реабілітація хворих на хронічний остеомієліт.
42. Комплексне лікування хронічних остеомієлітів.
43. Причини розвитку гострих гематогенних остеомієлітів, їх діагностика.
44. Лікування гострих гематогенних остеомієлітів щелеп.
45. Диференційна діагностика хронічного остеомієліту щелеп.
46. Артрита скронево-нижньощелепного суглоба (СНЩС). Клініка, методи діагностики, лікування.
47. Ревматоїдний артрит СНЩС. Клініка, діагностика, методи лікування.
48. Травматичний артрит СНЩС. Клініка, діагностика, методи лікування.
49. Методи обстеження СНЩС у дітей.
50. Хронічні артрита СНЩС. Клініка, діагностика, диференційна діагностика.
51. Комплексне лікування хронічних артритів СНЩС.

52. Ускладнення та наслідки хронічних артритів СНЩС у дітей.
53. Анкілоз СНЩС. Етіологія, діагностика, диференційна діагностика, клінічні ознаки одно- та двобічного анкілозу.
54. Вторинний деформівний остеоартроз (ВДОА) СНЩС. Клініка, принципи діагностики, диференційна діагностика та лікування.
55. Причини виникнення одонтогенних запальних кіст щелеп від постійних та тимчасових зубів.
56. Клініко-рентгенологічна картина одонтогенних запальних кіст щелеп.
57. Діагностика та диференційна діагностика одонтогенних запальних кіст щелеп.
58. Рентгенологічна картина радикулярних зубовмісних кіст щелеп від тимчасових зубів.
59. Диференційна діагностика одонтогенних запальних кіст щелеп.
60. Класифікація лімфаденітів та причини їх розвитку.
61. Клініка, діагностика гострого одонтогенного лімфаденіта.
62. Клініка та діагностика гострого неодонтогенного лімфаденіта.
63. Комплексне лікування гострих серозних лімфаденітів.
64. Комплексне лікування гострих гнійних лімфаденітів.
65. Класифікація, діагностика та клініка хронічних лімфаденітів ЩЛД.
66. Лікування хронічних лімфаденітів.
67. Диференційна діагностика гострих та хронічних лімфаденітів.
68. Специфічні лімфаденіти в щелепно-лицевій ділянці у дітей (туберкульозний, актиномікотичний). Клінічні прояви, діагностика, диференційна діагностика, особливості лікування.
69. Класифікація абсцесів та флегмон щелепно-лищевої ділянки та способи їх діагностики.
70. Клініка та діагностика абсцесів, флегмон, що розташовані в ділянці верхньої щелепи.
71. Клініка та діагностика абсцесів, флегмон, що розташовані в ділянці нижньої щелепи.
72. Комплексне лікування абсцесів та флегмон ЩЛД.
73. Хірургічна допомога дітям з абсцесами та флегмонами в умовах амбулаторії та стаціонару.
74. Можливі ускладнення абсцесів, флегмон ЩЛД та їх профілактика.
75. Показання, організація госпіталізації дітей з абсцесами та флегмонами ЩЛД.
76. Фурункули ЩЛД. Клініка, діагностика, лікування.
77. Карбункули ЩЛД. Клініка, діагностика, лікування.
78. Ускладнення фурункулів та карбункулів ЩЛД у дітей та їх профілактика.
79. Класифікація запальних захворювань слинних залоз.
80. Етіологія, патогенез та клініка гострого епідемічного паротиту.
81. Етіологія, патогенез та клініка гострого неепідемічного паротиту.
82. Лікування гострих паротитів.
83. Гострі та хронічні калькульозні субмаксиліти. Клініка, діагностика, диференційна діагностика.
84. Діагностика та лікування калькульозних субмаксилітів.
85. Методика проведення рентгенконтрастної сіалографії та розчини, необхідні для цього. Види рентгенологічних укладок для виявлення каменів у слинних залозах.
86. Псевдопаротит Герценберга, причини виникнення, діагностика, диференційна діагностика та лікування.
87. Хронічний паренхіматозний сіалоденіт. Клініко-рентгенологічна характеристика та лікування.
88. Диференційна діагностика хронічних сіалоденітів.
89. Комплексне лікування хронічних сіалоденітів.
90. Прогноз хвороби при хронічних запальних захворюваннях слинних залоз.
91. Класифікація травматичних пошкоджень м'яких тканин ЩЛД.
92. Клінічна картина ран м'яких тканин ЩЛД різного походження.
93. Особливості клінічного перебігу та принципи лікування ран, що проникають у порожнину рота.
94. Клінічна картина та лікування ран з дефектами м'яких тканин ЩЛД.

95. Особливості первинної хірургічної обробки (ПХО) ран ЩЛД.
96. Особливості ПХО та лікування укушених ран ЩЛД.
97. Показання до госпіталізації дітей з травматичними пошкодженнями м'яких тканин.
98. Антирабічна вакцинація. Показання до її проведення.
99. Показання та принципи проведення протиправцевої вакцинації.
100. Вільна пересадка тканин при травматичних ураженнях м'яких тканин ЩЛД у дітей (шкірних та шкірно-хрящових клаптів). Показання, протипоказання, принципи забору матеріалу. До - та післяопераційне ведення хворих. Ускладнення та їх профілактика.
101. Опіки щелепно-лицевої ділянки та їх наслідки, строки, методи лікування.
102. Електропошкодження щелепно-лицевої ділянки, клініка, методи діагностики.
103. Класифікація переломів тіла нижньої щелепи. Клініка, діагностика, методи лікування в залежності від віку дитини.
104. Класифікація, клінічна картина переломів верхньої щелепи. Методи їх діагностики.
105. Комплексне лікування переломів верхньої щелепи залежно від тяжкості травми та віку дитини.
106. Мікстові ураження щелепно-лицевої ділянки. Клініка, діагностика, принципи лікування.
107. Травматичні пошкодження зубів. Класифікація, діагностика, клініка.
108. Вивихи тимчасових та постійних зубів. Клініка, діагностика, лікування.
109. Переломи постійних зубів. Клініка, діагностика, лікування.

16. ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ ТА РОБІТ ДО ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

1. Проведення аплікаційного знеболювання в дітей.
2. Проведення мандибулярної анестезії враховуючи вік дитини.
3. Проведення ментальної анестезії враховуючи вік дитини.
4. Проведення туберальної анестезії враховуючи вік дитини.
5. Проведення інфраорбітальної анестезії враховуючи вік дитини.
6. Проведення різцевої анестезії враховуючи вік дитини.
7. Проведення піднебінної анестезії враховуючи вік дитини.
8. Проведення інфільтраційного знеболювання тканин щелепно-лицевої ділянки в дітей.
9. Аналіз рентгенограми щелепних кісток у дітей.
10. Проведення типового видалення тимчасового зуба на верхній щелепі.
11. Проведення типового видалення тимчасового зуба на нижній щелепі.
12. Проведення гемостазу при виникненні кровотечі після видалення зуба в дитини.
13. Розтин підокісного абсцесу в ділянці твердого піднебіння у дитини.
14. Розтин підокісного абсцесу на вестибулярній поверхні коміркового відростка верхньої та нижньої щелепи у дитини.
15. Вправлення переднього вивиху нижньої щелепи в дитини.
16. Оцінка стану регіональних лімфатичних вузлів щелепно-лицевої ділянки в дитини.
17. Первинна хірургічна обробка колотої рани щоки в дитини (з наявністю стороннього тіла).
18. Первинна хірургічна обробка рани щоки з дефектом тканин (трикутної та округлої форми) у дитини.
19. Проведення хірургічної обробки ран м'яких тканин обличчя в межах однієї анатомічної ділянки.
20. Імобілізація нижньої щелепи в дітей за допомогою лігатурного зв'язування зубів за Айві.
21. Шинування верхньої щелепи гладенькою шиною-скобою при повних вивихах різців у дитини в постійному прикусі.

17. МЕТОДИ ТА ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЮ

Контроль знань з вивчення дисципліни проводиться у вигляді: поточного контролю, що здійснюється на кожному практичному занятті й дає змогу виявити рівень засвоєння окремих елементів навчального матеріалу; тематичного контролю (контроль засвоєння змістових модулів), відповідно конкретним цілям змістових модулів, підсумкового модульного контролю – слугує для

перевірки й оцінювання знань, умінь і навичок з кожного модуля навчальної дисципліни шляхом тестування, контролю теоретичних знань та практичних навичок.

Підсумковий модульний контроль Модуля № 1 навчальної дисципліни «Дитяча хірургічна стоматологія» проводиться на останньому практичному занятті за умови повного відвідування курсу лекцій та практичних занять.

До складання модулю допускаються студенти, які набрали не менше, як 70 балів (мінімальна кількість балів) за поточну навчальну діяльність по вивченню Модуля.

Форма проведення підсумкового модульного контролю стандартизована і включає контроль теоретичної і практичної підготовки. Максимальна кількість балів підсумкового модульного контролю дорівнює 80 балів. Підсумковий модульний контроль вважається зарахованим, якщо студент набрав не менше 50 балів.

Підсумковий модульний контроль складається з двох частин: теоретичної і практичної.

Теоретична частина включає в себе тестовий контроль та індивідуальне усне опитування. Тестовий контроль передбачає письмове вирішення тестових завдань, що охоплюють всі теми аудиторної та самостійної роботи модуля.

Індивідуальне усне опитування проводиться згідно з переліком теоретичних питань до підсумкового модульного контролю. Цей етап оцінюється за 4-бальною шкалою. Критерії конвертації традиційної системи оцінювання у 200-бальну шкалу:

Традиційна оцінка	Кількість балів
«5»	25
«4»	20
«3»	15
«2»	до 15

Під час практичної частини проводиться оцінка практичних знань та робіт згідно з переліком передбаченим програмою. Критерії конвертації традиційної системи оцінювання у 200-бальну шкалу:

Традиційна оцінка	Кількість балів
«5»	30
«4»	25
«3»	20
«2»	до 20

18. ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТА З ДИСЦИПЛІНИ

Оцінка за модуль визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності (у балах) та оцінки підсумкового модульного контролю (у балах), що виставляється при оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок відповідно до переліків, визначених програмою дисципліни.

Максимальна кількість балів, що присвоюється студентам при засвоєнні всіх тем модулю (залікового кредиту) – 200, в тому числі за поточну навчальну діяльність – 120 балів (60 %), за результатами підсумкового контролю – 80 балів (40 %).

Оцінювання поточної навчальної діяльності

Здійснюється на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям кожної теми. При оцінюванні засвоєння кожної теми модуля студенту виставляються оцінки за чотирибальною (традиційною) шкалою. Вага кожної теми в межах одного модуля є однаковою. Виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються у бали, розраховані для кожного модулю.

Для поточного оцінювання Модуля № 1 дисципліни «Дитяча хірургічна стоматологія» застосовується така система конвертації традиційної системи оцінки у бали:

Номер модуля кількість навчальних годин/кількість кредитів ECTS	Кількість змістових модулів, їх номери	Кількість практичних занять	Конвертація у бали традиційних оцінок					Мінімальна кількість балів*
			традиційні оцінки				бали за виконання індивідуального завдання	
			«5»	«4»	«3»	«2»		
модуль № 1 90 / 3	2 (№№ 1-3)	7	16	13	10	0	8	70

Максимальна кількість, яку може набрати студент при вивченні модуля, дорівнює 120 балів. Вона вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці «5», на кількість тем у модулі з додаванням балів за індивідуальну роботу:

$$16 \cdot 7 + 8 = 120$$

Мінімальна кількість балів, яку може набрати студент при вивченні модуля, вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці «3», на кількість тем у модулі:

$$10 \cdot 7 = 70$$

Оцінювання навчальної діяльності студента повинно проводитися на кожному його етапі: самостійної підготовки до заняття, підготовчому, основному і заключному – та враховувати всі види робіт, передбачені для вивчення теми.

Поточне оцінювання навчальної діяльності студента на кожному практичному занятті здійснюється відповідно до конкретних цілей кожної теми. Оцінка поточної навчальної діяльності на практичному занятті складається з:

1) Оцінки самостійної роботи студента при підготовці до практичного заняття. Вона здійснюється шляхом перевірки письмового виконання завдань, викладених у робочому зошиті, для підготовки до кожної теми Модуля 1. Питома вага оцінки за конспект з домашнім завданням становить 25 % від загальної оцінки за заняття в балах. Якщо студент не виконав завдання для СРС і не надав конспект на перевірку викладачеві, то традиційна оцінка за заняття буде нижчою на 1 бал.

2) Оцінки вихідного рівня знань студентів на підготовчому етапі заняття, який здійснюється шляхом вирішення 10 тестових завдань формату А (рівень α-2) або оцінки відповідей на контрольні теоретичні запитання.

Оцінка «5» виставляється за цей етап заняття у разі, коли студент правильно відповів на 81-100 % тестових завдань або дав правильні, повні відповіді на 3 контрольних запитання викладача.

Оцінка «4» виставляється, коли студент правильно відповів на 71-80 % тестових завдань або дав правильні, повні відповіді на 2 контрольних запитання викладача і одну неповну або неточну відповідь – на третє.

Оцінка «3» виставляється, коли студент правильно відповів на 61-70 % тестових завдань або дав правильну відповідь на одне контрольне запитання викладача і дві неповні або неточні відповіді – на два запитання.

Оцінка «2» виставляється, коли студент правильно відповів менше, ніж на 60 % тестових завдань, дав правильну відповідь тільки на одне або не відповів на жодне контрольне запитання викладача.

3) Оцінки оволодіння практичними навичками відповідно до професійних алгоритмів під час основного етапу практичного заняття. Проводиться під час опрацювання студентом практичної навички на фантомі або при письмовому викладенні алгоритму її виконання.

Оцінка «5» виставляється за цей етап заняття у разі, коли студент правильно, у відповідності до професійного алгоритму, виконав на фантомі стоматологічну маніпуляцію, передбачену метою практичного заняття.

Оцінка «4» виставляється, коли студент знає послідовність дій відповідно до професійного алгоритму, з незначними помилками виконав на фантомі стоматологічну маніпуляцію, передбачену метою практичного заняття.

Оцінка «3» виставляється, коли студент не в повному обсязі знає професійний алгоритм виконання тієї або іншої маніпуляції, припускається помилок при виконанні на фантомі стоматологічної маніпуляції, передбаченої метою практичного заняття.

Оцінка «2» виставляється, коли студент не знає професійного алгоритму виконання стоматологічної маніпуляції, не може виконати на фантомі стоматологічну маніпуляцію, передбачену метою практичного заняття.

4) Оцінки кінцевого рівня знань студентів на заключному етапі заняття, який здійснюється шляхом вирішення тестових завдань формату А (рівень α -3) або оцінки відповідей на клінічні ситуаційні задачі.

Оцінка «5» виставляється за цей етап заняття у разі, коли студент правильно відповів на 81-100 % тестових завдань, дав правильні, повні відповіді при розв'язанні клінічної ситуаційної задачі.

Оцінка «4» виставляється, коли студент правильно відповів на 71-80 % тестових завдань, при розв'язанні клінічної ситуаційної задачі припустився несуттєвих помилок або дав неповну відповідь на окреме запитання.

Оцінка «3» виставляється, коли студент правильно відповів на 61-70 % тестових завдань, при вирішенні клінічної ситуаційної задачі допускав помилки, давав неповні або неточні відповіді на запитання.

Оцінка «2» виставляється, коли студент правильно відповів менше, ніж на 60 % тестових завдань або не вирішив клінічної ситуаційної задачі.

Кожен етап практичного заняття оцінюється окремо, після чого оцінки сумуються і виводиться середня оцінка за практичне заняття у звичайній (традиційній) 4-бальній системі, яка потім конвертується у бали відповідно до оцінювальної шкали для кожного модуля.

Оцінювання індивідуальних завдань студента

Бали за індивідуальні завдання нараховуються студентові лише за умов успішного їхнього виконання та захисту. Кількість балів, яка нараховується за індивідуальні завдання, передбачена програмою, дорівнює «8». Вони додаються до суми балів, набраних студентом на заняттях під час поточної навчальної діяльності.

Оцінювання самостійної роботи

Оцінювання самостійної роботи студентів, яка передбачена темою заняття поряд із аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Оцінювання тем, які виносяться лише на самостійну роботу і не входять до тем аудиторних навчальних занять, контролюється під час підсумкового модульного контролю.

Самостійна робота організована шляхом написання рефератів із запропонованих тем, таким чином використовуються частково-пошуковий та дослідницький методи навчання.

Оцінювання підсумкового модульного контролю

Підсумковий модульний контроль Модуля № 1 навчальної дисципліни «Дитяча хірургічна стоматологія» проводиться на останньому практичному занятті за умови повного відвідування курсу лекцій та практичних занять. До складання модулю допускаються студенти, які набрали не менше, як 70 балів (мінімальна кількість балів) за поточну навчальну діяльність по вивченню Модулю 1.

Підсумковий модульний контроль складається з двох частин: теоретичної і практичної.

Теоретична частина включає в себе тестовий контроль та індивідуальне усне опитування. Тестовий контроль передбачає письмове вирішення тестових завдань, що охоплюють всі теми аудиторної та самостійної роботи модуля.

Критерії оцінювання тестового контролю:

61-70 % правильних відповідей – 15 балів

71-80 % правильних відповідей – 20 балів

81 % і більше правильних відповідей – 25 балів

Студенти, що не відповіли вірно на 61 % тестових завдань, до подальшого складання

підсумкового модульного контролю не допускаються.

Індивідуальне усне опитування проводиться згідно з переліком теоретичних питань до підсумкового модульного контролю. Цей етап оцінюється за 4-бальною шкалою. Критерії конвертації традиційної системи оцінювання у 200-бальну шкалу:

Традиційна оцінка	Кількість балів
«5»	25
«4»	20
«3»	15
«2»	до 15

Під час практичної частини проводиться оцінка практичних знань та робіт згідно з переліком передбаченим програмою. Критерії конвертації традиційної системи оцінювання у 200-бальну шкалу:

Традиційна оцінка	Кількість балів
«5»	30
«4»	25
«3»	20
«2»	до 20

Оцінювання дисципліни

Оцінка з дисципліни «Дитяча хірургічна стоматологія» виставляється наприкінці 5 курсу після вивчення всіх модулів.

19. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

19.1. Базова:

1. Годованець О.І., Митченко М.П., Кіцак Т.С., Котельбан А.В., Гончаренко В.А. Алгоритми виконання стоматологічних маніпуляцій з дисципліни «Дитяча хірургічна стоматологія»: навч.-метод. посіб. Чернівці: ВДНЗУ «БДМУ», 2018. 104 с.
2. Ткаченко П.І., Білоконь С.О., Митченко М.П., Гужій О.В. Запальні процеси щелепно-лицевої ділянки у дітей: навч. посіб. Чернівці: БДМУ, 2014. 192 с.
3. Харьков Л.В., Яковенко Л.М., Чехова И.Л. Атлас хирургических стоматологических заболеваний челюстно-лицевой области у детей: учеб. пособ. Киев: Книга-плюс, 2012. 501 с.
4. Харьков Л.В., Яковенко Л.М., Чехова И.Л. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія дитячого віку: підруч. Київ: ВСВ Медицина, 2015. 496 с.

19.2. Допоміжна:

1. Агапов В.С., Емельянова Н.В., Шипкова Т.П. Анестезиология, реанимация и интенсивная терапия в стоматологии и челюстно-лицевой хирургии: учеб. пособ. Москва: МИА, 2005. 251с.
2. Александров Н.А., Аржанцев П.З. Травмы челюстно-лицевой области: учеб. Москва: Медицина, 1986. 448 с.
3. Артющкевич А.С., Герасимчук А.А., Ковальчук И.Н. Воспалительные заболевания и травмы челюстно-лицевой области: дифференциальный диагноз, лечение: справ. пособ. Минск: Беларусь, 2001. 254 с.
4. Безруков В.М., Григорьянц Л.А., Рабухина Н.А., Бадалян В.А. Амбулаторная хирургическая стоматология: практ. пособ. Москва: МИА, 2004. 108 с.
5. Бернадский Ю.Й. Основы щелепно-лицевой хірургії і хірургічної стоматології: навч. посіб. Київ: Спалах, 2003. 512 с.
6. Бурых М.П., Топоров Г.Н. Клиническая анатомия головы и шеи: учеб. пособ. Харьков: Фолио, 2001. 240 с.

7. Быков В.Л. Гистология и эмбриология органов полости рта человека: учеб. пособ. Санкт-Петербург: СОТИС, 1999. 301 с.
8. Втулова Г.А. Тактика стоматолога при травмах зубов у детей. Диагностика и современные методы лечения больных с переломами челюстей и воспалительных процессов челюстно-лицевой области: учеб. пособ. Москва: Медицина, 1973. 347 с.
9. Гумецький Р. Безпека та ефективність місцевої анестезії у стоматології дитячого віку: навч. посіб. Львів: ГалДент, 2004. 244 с.
10. Емельяненко В.В. Одонтогенные остеомиелиты челюстей в детском возрасте: пособ. Москва: Медицина, 1973. 80 с.
11. Камерон А., Уидмер Р. Справочник по детской стоматологии: справочник. Москва: Медпресс-информ, 2010. 392 с.
12. Колесов А.А. Стоматология детского возраста: учеб. пособ. Москва: Медицина, 1978. 402с.
13. Кононенко Ю.Г., Рожко Н.М., Рузин Г.П. Місцеве знеболення в амбулаторній стоматології: навч. посіб. Івано-Франківськ: Івано-Франківська державна медична академія, 2000. 207 с.
14. Корсак А.К., Кушнер А.Н., Терехова Т.Н., Зенькевич Ю.В. Детская хирургическая стоматология: учеб. пособ. Минск: Вышэйшая школа, 2013. 527 с.
15. Лойт А.А., Каюков А.В. Хирургическая анатомия головы и шеи: учеб. пособ. Санкт-Петербург: Питер, 2002. 224 с.
16. Маланчук В.О., Борисенко А.В., Харьков та ін. Основи стоматології: навч. посіб. Київ: Медицина, 2009. 592 с.
17. Малевич О.Є., Кравченко С.В., Світловський А.А. Техніка операцій видалення зубів та їх коренів: навч. посіб. Дніпро: АРТ-ПРЕСС. 2003. 71 с.
18. Малевич О.Є., Житній М.І., Чернов Д.В. Техніка місцевої анестезії при малих операціях в порожнині рота: навч. посіб. Дніпро: АРТ-ПРЕСС, 2003. 93 с.
19. Муковозов И.Н. Дифференциальная диагностика хирургических заболеваний челюстно-лицевой области: учеб. Ленинград: Медицина, 1982. 264 с.
20. Рабухина Н.А., Аржанцев А.П. Рентгениягностика в стоматологии: монографія. Москва: МИА, 1999. 451 с.
21. Рогинский В.В. Воспалительные заболевания в челюстно-лицевой области у детей: учеб. пособ. Москва: Детстомиздат, 1998. 272 с.
22. Руденко М.М., Бондаренко В.С., Радочина С.В. Стоматологія дитячого віку: навч. посіб. Одеса: ОДМУ, 2001. 177 с.
23. Рузин Г.П., Бурых М.М. Основы технологии операций в хирургической стоматологии и челюстно-лицевой хирургии: учеб. пособ. Харьков: ООО Знание, 2000. 292 с.
24. Сиган З.М. Топографическая анатомия и оперативная хирургия головы и шеи: учеб. пособ. Москва: МИА, 2004. 208 с.
25. Солнцев А.М., Колесов В.С., Колесова Н.А. Заболевания слюнных желез: учеб. Киев: Здоров'я, 1991. 312с.
26. Солнцев А.М., Тимофеев А.А. Одонтогенные воспалительные заболевания: учеб. пособ. Киев: Здоровье, 1989. 232 с.
27. Соловьев М.М., Большаков О.П. Абсцессы, флегмоны головы и шеи: учеб. пособ. Москва: МЕДпресс, 2001. 230 с.
28. Супиев Т.К. Травмы челюстно-лицевой области у детей: учеб. пособ. Москва: МЕДпресс-информ, 2003. 100 с.
29. Супиев Т.К. Гнойно-воспалительные заболевания челюстно-лицевой области: учеб. пособ. Москва: Медпресс, 2001. 160 с.
30. Тарасенко Л.М., Суханова Г.А., Мищенко В.П., Непорада К.С. Слюнные железы. Биохимия, физиология, клинические аспекты: учеб. пособ. Томск: НТЛ, 2002. 124 с.
31. Тимофеев А.А. Основы челюстно-лицевой хирургии: учеб. пособ. Киев: МИА, 2007. 696 с.
32. Ткаченко П.І., Гуржій О.В. Лімфаденіт щелепно-лицевої ділянки у дітей: навч. посіб. Полтава: УМСА, 2001. 106 с.
33. Топоров Г.Н. Клиническая анатомия лица: учеб. пособ. Харьков: Факт, 2005. 272 с.
34. Фісталь Е.Я., Гозінець П.Г. Комбустіологія: навч. посіб. Київ: Інтермінк, 2004. 184 с.

35. Фэлэйс Д.А. Экстренная помощь в стоматологии: учеб. пособ. Москва: Медицинская литература, 1999. 456 с.
36. Харьков Л.В., Яковенко Л.М., Чехова І.І. Хірургічна стоматологія дитячого віку: підруч. Київ: Книга плюс, 2003. 480 с.
37. Харьков Л.В., Яковенко Л.Н. Справочник хирурга-стоматолога: диагностика, клиника, принципы хирургического и медикаментозного лечения (у детей и взрослых): справ. Київ: Книга плюс, 2013. 320 с.
38. Шаргородский А.Г. Воспалительные заболевания челюстно-лицевой области и шеи: учеб. Москва: Медицина, 1985. 352 с.
39. Шаргородский А.Г. Клиника, диагностика, лечение и профилактика воспалительных заболеваний лица и шеи: руководство для врачей. Москва: ГЭОТАР-Медиа, 2002. 528 с.
40. Шувалов С.М. Заболевания и функциональные нарушения височно-нижнечелюстного сустава у детей и взрослых. Анатомическое строение сустава, функциональные особенности, клиника, диагностика, лечение: лекция. Винница: КНИГА-ВЕГА, 2012. 48 с.
41. Шувалов С.М. Специфические воспалительные заболевания челюстно-лицевой области (туберкулез, актиномикоз, сифилис). Неодонтогенные воспалительные заболевания лица: фурункулы, карбункулы и их осложнения – тромбофлебит вен орбиты и кавернозного синуса. Эритематозное воспаление, сибирская язва, нома: лекция. Винница: КНИГА-ВЕГА, 2012. 32 с.

19.3. Інформаційні ресурси:

1. <http://moodle.bsmu.edu.ua>
2. <https://sites.google.com/bsmu.edu.ua/childrens-dentistry-department>

20. УКЛАДАЧІ ДОВІДНИКА ДЛЯ СТУДЕНТА (СИЛАБУСУ)

1. Митченко Марія Петрівна, к.мед.н., доцент кафедри

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВИЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної роботи
доцент _____ І.В. Геруш
«15» _____ 2020 р.

ДОВІДНИК ДЛЯ СТУДЕНТА
(СИЛАБУС)
з вивчення навчальної дисципліни

ДИТЯЧА ХІРУРГІЧНА СТОМАТОЛОГІЯ

Галузь знань: 22 Охорона здоров'я

Спеціальність: 221 Стоматологія

Освітній ступінь: магістер

Курс навчання: 5

Форма навчання: денна

Кафедра: стоматології дитячого віку

Схвалено на методичній нараді кафедри стоматології дитячого віку
«19» червня 2020 року (протокол № 26).

Завідувач кафедри

(Годованець О.І.)

Схвалено предметною методичною комісією з дисциплін стоматологічного профілю
«24» червня 2020 року (протокол № 5).

Голова предметної методичної
комісії

(Кузняк Н.Б.)

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Кафедра	стоматології дитячого віку
Прізвище, ім'я, по батькові науково-педагогічних працівників, посада, науковий ступінь, вчене звання, e-mail	Митченко Марія Петрівна, к.мед.н., доцент кафедри mytchenok_mariia@bsmu.edu.ua
Веб-сторінка кафедри на офіційному веб-сайті університету	https://www.bsmu.edu.ua/stomatologiyi-dityachogo-viku/
Веб-сайт кафедри	https://sites.google.com/bsmu.edu.ua/childrens-dentistry-department/
E-mail	dentistry_child@bsmu.edu.ua
Адреса	м. Чернівці, вул. Руська, 87
Контактний телефон	+38 (066)1242172

2. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Статус дисципліни	нормативна
Кількість кредитів	3
Загальна кількість годин	90
Лекції	10
Практичні заняття	50
Самостійна робота	30
Вид заключного контролю	підсумковий модульний контроль

3. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (АНОТАЦІЯ)

«Дитяча хірургічна стоматологія» – це навчальна дисципліна, що дає змогу студентам оволодіти знаннями знеболювання та видалення зубів у дітей, етіології, патогенезу, клініки, діагностики, диференційної діагностики, лікування і профілактики запальних процесів та травматичних уражень, а також пухлин та пухлиноподібних новоутворень, вроджених вад розвитку, набутих дефектів та деформації щелепно-лицевої ділянки у дітей. Вивчення дисципліни «Дитяча хірургічна стоматологія» на 5 курсі надає можливість студентам ознайомитися з клінікою, діагностикою, диференційною діагностикою та лікуванням пухлин та пухлиноподібних новоутворень, вроджених вад розвитку, набутих дефектів та деформації щелепно-лицевої ділянки у дітей. Викладання дисципліни «Дитяча хірургічна стоматологія» направлене на оволодіння спеціальних (фахових) компетенцій студентів, які в подальшому використовуються для встановлення діагнозу і вибору правильного методу лікування, а також формування відповідальності студента, як майбутнього фахівця, за рівень своєї підготовки та її вдосконалення протягом навчання і професійної діяльності.

4. ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Перелік нормативних документів:

- Положення про організацію освітнього процесу (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu-u-vdnzu-bukovinskij-derzhavnij-medichnij-universitet.pdf>);
- Інструкція щодо оцінювання навчальної діяльності студентів БДМУ в умовах впровадження Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/bdmu-instrukciya-shhodo-oczinyuvannya-%D1%94kts-2014-3.pdf>);
- Положення про порядок відпрацювання пропущених та незарахованих занять (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/reworks.pdf>);
- Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/07/polozhennya-pro-apelyacziyu-rezultativ-pidsumkovogo-kontrolyu-znan.pdf>);

- Кодекс академічної доброчесності (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/kodeks_academic_faith.pdf);
- Морально-етичний кодекс студентів (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/ethics_code.docx);
- Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/antiplagiat-1.pdf>);
- Положення про порядок та умови обрання студентами вибіркового дисциплін (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/nakaz_polozhennyz_vybirkovi_dyscypliny_2020.pdf);
- Правила внутрішнього трудового розпорядку Вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/17.1-bdmu-kolektivnij-dogovir-dodatok.doc>).

4.2. Політика щодо дотримання принципів академічної доброчесності здобувачів вищої освіти:

- самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролів без використання зовнішніх джерел інформації;
- списування під час контролю знань заборонені;
- самостійне виконання індивідуальних завдань та коректне оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.

4.3. Політика щодо дотримання принципів та норм етики та деонтології здобувачами вищої освіти:

- дії у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики та деонтології;
- дотримання правил внутрішнього розпорядку університету, бути толерантними, доброзичливими та виваженими у спілкуванні зі студентами та викладачами, медичним персоналом закладів охорони здоров'я;
- усвідомлення значущості прикладів людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності та медичної етики.

4.4. Політика щодо відвідування занять здобувачами вищої освіти:

- присутність на всіх навчальних заняттях (лекціях, практичних (семінарських) заняттях, підсумковому модульному контролі) є обов'язковою з метою поточного та підсумкового оцінювання знань (окрім випадків з поважних причин).

4.5. Політика дедлайну та відпрацювання пропущених або незарахованих занять здобувачами вищої освіти:

- відпрацювання пропущених занять відбувається згідно з графіком відпрацювання пропущених або незарахованих занять та консультацій.

5. ПРЕРЕКВІЗИТИ І ПОСТРЕКВІЗИТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ЗВ'ЯЗКИ)

Перелік навчальних дисциплін, на яких базується вивчення навчальної дисципліни	Перелік навчальних дисциплін, для яких закладається основа в результаті вивчення навчальної дисципліни
ґрунтується на на знаннях, отриманих на циклах природничо-наукової підготовки (медична біологія, медична та біологічна фізика, медична хімія, біологічна та біоорганічна хімія, анатомія людини; гістологія, цитологія та ембріологія; мікробіологія, вірусологія та імунологія) та професійної підготовки (клінічна анатомія та оперативна хірургія, патоморфологія, патофізіологія, фармакологія, внутрішня медицина, хірургія, радіологія, педіатрія,	дитяча терапевтична стоматологія ортодонтія

отоларингології, загальна медична підготовка)	
базується на вивченні студентами дисциплін стоматологічного профілю: пропедевтики дитячої терапевтичної стоматології, пропедевтики ортопедичної стоматології, профілактики стоматологічних захворювань, дитячої терапевтичної стоматології, ортодонції, ортопедичної стоматології, хірургічної стоматології, терапевтичної стоматології; - інтегрує викладання з цими дисциплінами; - формує вміння застосовувати отримані знання в процесі подальшого навчання й у професійній діяльності.	ортопедична стоматологія хірургічна стоматологія терапевтична стоматологія

6. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

6.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Дитяча хірургічна стоматологія» на 5 курсі стоматологічного факультету є формування в майбутнього лікаря клінічного мислення, засвоєння основних діагностичних та лікувальних методів у клініці дитячої хірургічної стоматології. Мета визначається кінцевими цілями, що встановлюються на основі ОПП підготовки лікаря за фахом відповідно блоку її змістових модулів (природничо-наукова підготовка), і є основою для побудови змісту навчальної дисципліни. Опис цілей сформульовано через вміння у вигляді цільових завдань (дій). На підставі кінцевих цілей, до кожного модулю або змістового модулю сформульовані конкретні цілі у вигляді певних умінь (дій), цільових завдань, що забезпечують досягнення кінцевої мети вивчення дисципліни.

6.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Дитяча хірургічна стоматологія» є навчити студентів особливостям діагностики, клінічних проявів, лікування та профілактики пухлин і пухлиноподібних утворень щелепно-лицевої ділянки, травматичних пошкоджень м'яких тканин, зубів та щелеп, вроджених незрощень губи та піднебіння у дітей, аномалій вуздечок губ та язика, підготувати лікаря, здатного після закінчення інтернатури працювати в лікувально-профілактичних стоматологічних установах різного рівня, а також підготовка студентів до написання ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок-2. Стоматологія».

7. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ФОРМУВАННЮ ЯКИХ СПРИЯЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА:

7.1. Інтегральні:

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Стоматологія» у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов та вимог.

7.2. Загальні:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичній діяльності.

ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 5. Здатність спілкуватися англійською мовою.

ЗК 6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 7. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 8. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 9. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 10. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 11. Здатність працювати в команді.

ЗК 12. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ЗК 13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного, демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

7.3. Спеціальні (фахові, предметні):

СК 1. Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні данні.

СК 2. Спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень.

СК 3. Спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани.

СК 4. Спроможність планувати та проводити заходи із профілактики захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки.

СК 5. Спроможність до проектування процесу надання медичної допомоги: визначати підходи, план, види та принципи лікування захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки.

СК 6. Спроможність визначати раціональний режим праці, відпочинку, дієти у хворих при лікуванні захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки.

СК 8. Спроможність виконувати медичні та стоматологічні маніпуляції.

СК 9. Спроможність проводити лікування основних захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки.

СК 14. Спроможність ведення нормативної медичної документації.

СК 15. Опрацювання державної, соціальної та медичної інформації.

СК 16. Спроможність до організації і проведення реабілітаційних заходів та догляду у пацієнтів із захворюваннями органів ротової порожнини та ЩЛД.

СК 17. Спроможність до правового забезпечення власної професійної діяльності.

8. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

8.1. Знати:

1. етіологію, патогенез, клініку, діагностику та лікування доброякісних пухлин та пухлиноподібних новоутворень ЩЛД;
2. етіологію, патогенез, клініку, діагностику та лікування передракових захворювань ЩЛД;
3. етіологію, патогенез, клініку, діагностику та лікування злоякісних пухлин ЩЛД;
4. етіологію, патогенез, клініку, діагностику та лікування вроджених вад розвитку та набутих дефектів та деформацій ЩЛД у дітей;
5. основні та додаткові методи обстеження хірургічного пацієнта;
6. синдроми і симптоми в хірургічній практиці;
7. побудову клінічного діагнозу основних захворювань в дитячій хірургічній стоматології;
8. диференційну діагностику захворювань в дитячій хірургічній стоматології;
9. принципи профілактики стоматологічних захворювань та їх ускладнень в дитячій хірургічній стоматології;
10. методи лікування в дитячій хірургічній стоматології, покази та протипокази до їх застосування.
11. морально-деонтологічні принципи медичного фахівця та принципи фахової субординації на хірургічному прийомі.

8.2. Уміти:

1. Проводити обстеження хворого з хірургічною патологією ЩЛД.
2. Аналізувати результати обстеження хірургічного хворого.
3. Визначити провідні синдроми і симптоми у дитячій хірургічній стоматології.
4. Проводити диференційну діагностику захворювань ЩЛД.
5. Обґрунтовувати і формулювати хірургічний діагноз.
6. Виявляти та усунути вроджені вади та набуті дефекти та деформації ЩЛД у дітей.
7. Визначити характер та скласти план лікування хірургічної патології.
8. Використовувати принципи профілактики хірургічних захворювань та їх ускладнень.
9. Діагностувати невідкладні стани на хірургічному прийомі.
10. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації на хірургічному прийомі.

8.3. Демонструвати:

ПР 1. Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми в дитячій хірургічній стоматології; за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати вірогідний нозологічний або синдромний попередній клінічний діагноз стоматологічного захворювання.

ПР 2. Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів щелепно-лицевої ділянки, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу.

ПР 3. Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, рентгенологічні, функціональні та/або інструментальні), пацієнтів із пухлинами та пухлиноподібними новоутвореннями, вродженими вадами розвитку, набутими дефектами та деформаціями щелепно-лицевої ділянки для проведення диференційної діагностики захворювань.

ПР 4. Визначати остаточний клінічний діагноз дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення та логічного аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.

ПР 6. Планувати та втілювати заходи профілактики стоматологічних захворювань серед населення для запобігання розповсюдження стоматологічних захворювань.

ПР 8. Визначати підхід, план, вид та принцип лікування пацієнтів із пухлинами та пухлиноподібними новоутвореннями, вродженими вадами розвитку, набутими дефектами та деформаціями шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПР 9. Визначати характер режиму праці, відпочинку та необхідної дієти при лікуванні пухлин та пухлиноподібних новоутворень, вроджених вад розвитку, набутих дефектів та деформацій щелепно-лицевої ділянки на підставі попереднього або остаточного клінічного діагнозу шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПР 10. Визначати тактику ведення стоматологічного пацієнта із пухлинами та пухлиноподібними новоутвореннями, вродженими вадами розвитку, набутими дефектами та деформації щелепно-лицевої ділянки при соматичній патології шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПР 11. Проводити лікування пацієнтів із пухлинами та пухлиноподібними новоутвореннями, вродженими вадами розвитку, набутими дефектами та деформації щелепно-лицевої ділянки за існуючими алгоритмами та стандартними схемами під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.

ПР 14. Аналізувати та оцінювати державну, соціальну та медичну інформацію з використанням стандартних підходів та комп'ютерних інформаційних технологій.

ПР 16. Формувати цілі та визначати структуру особистої діяльності на підставі результату аналізу певних суспільних та особистих потреб.

ПР 17. Дотримуватися здорового способу життя, користуватися прийомами саморегуляції та самоконтролю.

ПР 18. Усвідомлювати та керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та обов'язками, підвищувати загальноосвітній культурний рівень.

ПР 19. Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.

ПР 20. Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.

ПР 22. Виконувати медичні стоматологічні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу для різних верств населення та в різних умовах.

9. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин, або 3 кредити ЄКТС.

Із них: 60 годин – аудиторних: 10 годин лекцій та 50 годин практичних занять та 30 годин самостійної роботи студентів.

Програма навчальної дисципліни структурована в один модуль та 3 змістові модулі:

Модуль 2. Пухлини та пухлиноподібні новоутворення, вроджені вади розвитку, набуті дефекти та деформації щелепно-лицевої ділянки у дітей.

Змістовий модуль №1.

Доброякісні та злоякісні пухлини, пухлиноподібні утворення м'яких тканин і кісток щелепно-лицевої ділянки у дітей.

Тема №1. Пухлини та пухлиноподібні утворення м'яких тканин щелепно-лицевої ділянки у дітей. Істинні пухлини та пухлиноподібні новоутворення слинних залоз. Етіологія, клініка, діагностика, способи лікування.

Тема №2. Пухлини та пухлиноподібні новоутворення щелеп у дітей. Етіологія, патогенез, діагностика, диференційна діагностика, клініка, методи лікування. Злоякісні пухлини кісток та м'яких тканин обличчя. Етіологія, патогенез, класифікація, клініка, методи діагностики, диференційна діагностика.

Змістовий модуль №2.

Вроджені вади розвитку тканин ЩЛД у дітей.

Тема №3. Вроджені вади розвитку щелепно-лицевої ділянки (аномалії вуздечок, присінку рота, незрощення верхньої губи, піднебіння). Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, методи хірургічного лікування. Комплексна реабілітація таких хворих.

Тема №4. Анкілоз, вторинний деформуючий остеоартроз (ВДОА) СНЩС. Етіологія, діагностика, диференційна діагностика, клініка, принципи лікування та реабілітації.

Тема №5. Контроль змістових модулів №1-2.

Тема №6. Захист історії хвороби.

Змістовий модуль №3.

Закономірності клінічного перебігу, алгоритм діагностичних, лікувальних та профілактичних заходів щодо запальних, травматичних, пухлинних процесів, вроджених та набутих вад розвитку тканин щелепно-лицевої ділянки у дітей.

Тема №7. Закономірності клінічного перебігу, алгоритм діагностично-лікувальних та профілактичних заходів, вибір методу знеболення у дітей з запальними захворюваннями щелепно-лицевої ділянки та супутніми соматичними захворюваннями в умовах поліклініки та стаціонару.

Тема №8. Діагностичні критерії доброякісних і злоякісних пухлин та пухлиноподібних новоутворень тканин щелепно-лицевої ділянки. Принципи лікарської тактики, хірургічного лікування та реабілітації таких хворих.

Тема №9. Патогномонічні клінічні ознаки травматичних ушкоджень тканин ЩЛД у дітей. Методи діагностики.

Тема №10. Комплексне лікування та етапи реабілітації дітей з вродженими вадами розвитку тканин ЩЛД.

10. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.		л	п	лаб	інд.	с.р.
Модуль 2. Пухлини та пухлиноподібні новоутворення, вроджені вади розвитку, набуті дефекти та деформації щелепно-лицевої ділянки у дітей.												
Змістовий модуль №1. Доброякісні та злоякісні пухлини, пухлиноподібні утворення м'яких тканин і кісток щелепно-лицевої ділянки у дітей.												
Тема №1. Пухлини та пухлиноподібні утворення м'яких тканин щелепно-лицевої ділянки у дітей. Істинні пухлини та пухлиноподібні новоутворення слинних залоз. Етіологія, клініка, діагностика, способи лікування.	9	2	5			2						
Тема №2. Пухлини та пухлиноподібні новоутворення щелеп у дітей. Етіологія, патогенез, діагностика, диференційна діагностика, клініка, методи лікування. Злоякісні пухлини кісток та м'яких тканин обличчя. Етіологія, патогенез, класифікація, клініка, методи діагностики, диференційна діагностика.	11	4	5			2						
Разом за змістовим модулем 1	20	6	10			4						
Змістовий модуль №2. Вроджені вади розвитку тканин ЩЛД у дітей.												
Тема №3. Вроджені вади розвитку щелепно-лицевої ділянки	10	2	5			3						

(аномалії вуздечок, присінку рота, незрощення верхньої губи, піднебіння). Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, методи хірургічного лікування. Комплексна реабілітація таких хворих.												
Тема №4. Анкілоз, вторинний деформуючий остеоартроз (ВДОА) СНЩС. Етіологія, діагностика, диференційна діагностика, клініка, принципи лікування та реабілітації.	6		5			1						
Тема №5. Контроль змістових модулів №1-2.	4		3			1						
Тема №6. Захист історії хвороби.	3		2			1						
Разом за змістовим модулем 2	23	2	15			6						
Змістовий модуль №3. Закономірності клінічного перебігу, алгоритм діагностичних, лікувальних та профілактичних заходів щодо запальних, травматичних, пухлинних процесів, вроджених та набутих вад розвитку тканин щелепно-лицевої ділянки у дітей.												
Тема №7. Закономірності клінічного перебігу, алгоритм діагностично - лікувальних та профілактичних заходів, вибір методу знеболення у дітей з запальними захворюваннями щелепно-лицевої ділянки та супутніми соматичними захворюваннями в умовах поліклініки та стаціонару.	7		5			2						
Тема №8. Діагностичні критерії доброякісних і	8		5			3						

злоякісних пухлин та пухлиноподібних новоутворень тканин щелепно-лицевої ділянки. Принципи лікарської тактики, хірургічного лікування та реабілітації таких хворих.												
Тема №9. Патогномонічні клінічні ознаки травматичних ушкоджень тканин ЩЛД у дітей. Методи діагностики.	9	2	5			2						
Тема №10. Комплексне лікування та етапи реабілітації дітей з вродженими вадами розвитку тканин ЩЛД.	8		5			3						
Разом за змістовим модулем 3	32	2	20			10						
Індивідуальна робота (за наявності)	6				6							
Підсумковий модульний контроль	9		5			4						
Усього годин	90	10	50		6	24						

11. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ

№ з/п	Назва теми	К-сть годин
1	Доброякісні пухлини м'яких тканин щелепно-лицевої ділянки у дітей. Класифікація, етіологія. Принципи діагностики, диференційна діагностика, методи лікування та реабілітація дітей з доброякісними новоутвореннями. Показання до кровозаміщуючої терапії при проведенні оперативних втручань на м'яких тканинах.	2
2	Пухлини та пухлиноподібні новоутворення слинних залоз. Етіологія, клініка, діагностика, методи лікування. Доброякісні пухлини та пухлиноподібні новоутворення кісток щелепно-лицевої ділянки. Етіологія, класифікація, діагностика, клінічна картина та лікування пухлин кісток.	2
3	Передракові захворювання шкіри обличчя, червоної облямівки губ та слизової оболонки порожнини рота. Злоякісні пухлини кісток та м'яких тканин обличчя. Етіологія, патогенез, класифікація, клініка, методи діагностики, диференційна діагностика.	2
4	Вроджені вади розвитку щелепно-лицевої ділянки у дітей. Статистика,	2

	етіологія, патогенез, класифікація, клінічна картина. Сучасні принципи лікування, диспансеризації та реабілітації таких дітей.	
5	Патогномонічні клінічні ознаки травматичних ушкоджень тканин ЩЛД у дітей. Сучасні методи діагностики. Принципи лікувальної тактики при пошкодженнях м'яких тканин обличчя, зубів, кісток. Діагностика, диференційна діагностика та лікування анкілозу СНЩС.	2
Разом		10

12. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль №1. Доброякісні та злоякісні пухлини, пухлиноподібні утворення м'яких тканин і кісток щелепно-лицевої ділянки у дітей.		
1	Пухлини та пухлиноподібні утворення м'яких тканин щелепно-лицевої ділянки у дітей. Істинні пухлини та пухлиноподібні новоутворення слинних залоз. Етіологія, клініка, діагностика, способи лікування.	5
2	Пухлини та пухлиноподібні новоутворення щелеп у дітей. Етіологія, патогенез, діагностика, диференційна діагностика, клініка, методи лікування. Злоякісні пухлини кісток та м'яких тканин обличчя. Етіологія, патогенез, класифікація, клініка, методи діагностики, диференційна діагностика.	5
Змістовий модуль №2. Вроджені вади розвитку тканин ЩЛД у дітей.		
3	Вроджені вади розвитку щелепно-лицевої ділянки (аномалії вуздечок, присінку рота, незрощення верхньої губи, піднебіння). Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, методи хірургічного лікування. Комплексна реабілітація таких хворих.	5
4	Анкілоз, вторинний деформуючий остеоартроз (ВДОА) СНЩС. Етіологія, діагностика, диференційна діагностика, клініка, принципи лікування та реабілітації.	5
5	Контроль змістових модулів №1-2.	3
6	Захист історії хвороби.	2
Змістовий модуль №3. Закономірності клінічного перебігу, алгоритм діагностичних, лікувальних та профілактичних заходів щодо запальних, травматичних, пухлинних процесів, вроджених та набутих вад розвитку тканин щелепно-лицевої ділянки у дітей.		
7	Закономірності клінічного перебігу, алгоритм діагностично - лікувальних та профілактичних заходів, вибір методу знеболення у дітей з запальними захворюваннями щелепно-лицевої ділянки та супутніми соматичними захворюваннями в умовах поліклініки та стаціонару.	5
8	Діагностичні критерії доброякісних і злоякісних пухлин та пухлиноподібних новоутворень тканин щелепно-лицевої ділянки. Принципи лікарської тактики, хірургічного лікування та реабілітації таких хворих.	5
9	Патогномонічні клінічні ознаки травматичних ушкоджень тканин ЩЛД у дітей. Методи діагностики.	5
10	Комплексне лікування та етапи реабілітації дітей з вродженими вадами розвитку тканин ЩЛД.	5
11	Підсумковий модульний контроль.	5
Разом		50

13. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№	Завдання для самостійної роботи	Кількість годин
1.	Загальне знеболення у дітей із супутніми захворюваннями в умовах амбулаторії та стаціонару.	2
2.	Ускладнення та наслідки хронічного остеомієліту щелеп у дітей.	2
3.	Передпухлинні процеси в щелепно-лицевій ділянці у дітей. Розподіл пухлин, пухлиноподібних новоутворень обличчя та щелеп у дітей відповідно до міжнародної гістологічної класифікації ВООЗ.	2
4.	Профілактика інфікування специфічними захворюваннями (туберкульоз, сифіліс, СНІД та ВІЛ - інфекція) лікаря хірурга-стоматолога на амбулаторному прийомі та в умовах стаціонару.	2
5.	Лікування та профілактика патологічних рубців після оперативних втручань в ЩЛД у дітей.	2
Разом		10

14. ПЕРЕЛІК ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

1. Проведення наукових досліджень з дисципліни, що вивчається.
2. Участь у студентських наукових конференціях.
3. Публікація наукових робіт з дисципліни, що вивчається.

15. ПЕРЕЛІК ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ ДО ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

1. Класифікація доброякісних пухлин та пухлиноподібних новоутворень м'яких тканин щелепно-лицевої ділянки.
2. Капілярні гемангіоми м'яких тканин щелепно-лицевої ділянки. Закономірності клінічного перебігу, їх діагностика та способи лікування.
3. Кавернозні гемангіоми м'яких тканин щелепно-лицевої ділянки. Закономірності клінічного перебігу, їх діагностика та способи лікування.
4. Клініка та диференційна діагностика поверхневих та глибоких гемангіом щелепно-лицевої ділянки.
5. Клініка та діагностика мішаних гемангіом щелепно-лицевої ділянки та методи лікування.
6. Переваги та недоліки основних методів лікування гемангіом щелепно-лицевої ділянки.
7. Нейрофіброматоз. Етіологія, клініка, діагностика, диференційна діагностика.
8. Невуси обличчя. Клініка, діагностика, методи лікування.
9. Лімфангіоми щелепно-лицевої ділянки. Класифікація, клініка, діагностика та лікування. Диференційна діагностика лімфангіом щелепно-лицевої ділянки від інших м'якотканних пухлин.
10. Істинні пухлини слинних залоз у дітей. Клініка, діагностика, методи лікування.
11. Ретенційні кісти слинних залоз. Клініка, діагностика, методи лікування.
12. Атерома. Клініка, діагностика, лікування Серединні кісти та нориці шиї. Клініка, діагностика, лікування.
13. Бокові кісти та нориці шиї. Клініка, діагностика, лікування. Диференційна діагностика та методи лікування бокових кіст та нориць шиї.
14. Дермоїдні кісти щелепно-лицевої ділянки. Клініка, діагностика, методи лікування.
15. Епідермоїдні кісти щелепно-лицевої ділянки. Клініка, діагностика, методи лікування.
16. Фіброма, ліпома. Клініка, діагностика, лікування
17. Класифікація та клінічні ознаки злоякісних пухлин м'яких тканин ЩЛД.
18. Клінічні, патоморфологічні та інші додаткові ознаки злоякісних пухлин ЩЛД.
19. Методи діагностики злоякісних пухлин щелепно-лицевої ділянки.
20. Комплексне лікування злоякісних пухлин щелепно-лицевої ділянки.

21. Диференційна діагностика злоякісних і доброякісних пухлин.
22. Злоякісні новоутворення щелеп. Саркома Юінга.
23. Первинна верифікація злоякісних пухлин щелеп та принципи хірургічного лікування.
24. Біопсія злоякісних пухлин, правила та методика її виконання.
25. Комплексне лікування злоякісних пухлин щелепно-лицевої ділянки. Променевий спосіб, хіміотерапія в комплексному лікуванні злоякісних пухлин. Ускладнення та їх профілактика.
26. Класифікація доброякісних пухлин та пухлиноподібних новоутворень кісток щелепно-лицевої ділянки.
27. Остеобластокластома. Клініка, діагностика, лікування. Диференційна діагностика остеобластокластоми з іншими новоутвореннями та злоякісними пухлинами щелепно-лицевої ділянки.
28. Остеома. Клініка, діагностика, лікування.
29. Паратиреоїдна остеодистрофія. Етіологія, клініка, діагностика, лікування.
30. Фіброзна остеодисплазія. Етіологія, клініка, діагностика.
31. Одонтогенні кісти верхньої щелепи від тимчасових та постійних зубів. Діагностика, клініко-рентгенологічна картина, методи лікування.
32. Одонтогенні кісти нижньої щелепи від тимчасових та постійних зубів. Діагностика, клініко-рентгенологічна картина, методи лікування.
33. Фолікулярні кісти верхньої щелепи. Етіологія, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
34. Фолікулярні кісти нижньої щелепи. Етіологія, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
35. Диференційна діагностика кіст щелеп.
36. Банальний та гігантоклітинний епулід. Клініка, диференційна діагностика, методи лікування.
37. Амелобластома. Клінічні проявлення, діагностика, принципи лікування.
38. Диференційна діагностика амелобластоми з іншими пухлинами щелеп.
39. Одонтома та цементома щелеп. Клініка, діагностика, принципи лікування.
40. Диференційна діагностика одонтогенних пухлин з іншими пухлинами щелеп.
41. Методи лікування одонтогенних пухлин щелеп.
42. Етіологія, класифікація вроджених незрощень верхньої губи та піднебіння.
43. Вроджені ізольовані незрощення верхньої губи: клініка та принципи хірургічного втручання.
44. Одностороннє наскрізне незрощення верхньої губи та піднебіння: клініка, строки та принципи хірургічного втручання.
45. Двостороннє наскрізне незрощення верхньої губи: клініка, строки хірургічного втручання.
46. Комплексна підготовка хворого до хейлопластики при двосторонніх наскрізних незрощеннях верхньої губи.
47. Вільна пересадка шкіри. Показання, протипоказання. Методика забору шкіри. Післяопераційне ведення. Ускладнення вільної пересадки шкіри.
48. Вільна пересадка шкірно-хрящового та хрящового клаптів за Сусловим. Показання, протипоказання. Методика забору матеріалу. Післяопераційне ведення. Ускладнення та їх попередження.
49. Способи годування дітей з наскрізними незрощеннями піднебіння.
50. Показання, час виготовлення і застосування обтуратора при наскрізних незрощеннях піднебіння.
51. Анатомічні і функціональні порушення, які обумовлені незрощеннями верхньої губи і піднебіння.
52. Вплив вроджених незрощень губи і піднебіння на загальний розвиток організму дитини в перші роки життя.
53. Клінічна картина вроджених односторонніх незрощень верхньої губи та піднебіння. Строки та принципи хірургічного втручання.

54. Принципи ортодонтичної реабілітації дитини з вродженим незрощенням піднебіння.
55. Двостороннє незрощення твердого і м'якого піднебіння. Доопераційна підготовка таких дітей і строки хірургічного втручання.
56. Комплексне лікування та строки його проведення хворим з вродженим незрощенням піднебіння.
57. Етапи реабілітації хворих з незрощеннями піднебіння.
58. Медико-соціальна реабілітація хворих з вродженими вадами тканин ЩЛД.
59. Особливості перебігу, показання, строки та види хірургічного втручання при коротких вуздечках губ і язика, мілкому присінку рота.
60. Вибір методу знеболення у дітей з запальними захворюваннями щелепно-лицевої ділянки та супутніми соматичними захворюваннями.
61. Особливості проведення загального знеболення у дітей із супутніми захворюваннями.
62. Ускладнення та наслідки хронічного остеомієліту щелеп у дітей.
63. Патогномонічні клінічні ознаки травматичних ушкоджень тканин ЩЛД у дітей.
64. Принципи лікувальної тактики при пошкодженнях м'яких тканин обличчя, зубів та кісток.
65. Етіологія та клініка анкілозів скронево-нижньощелепного суглобу. Хірургічні методи лікування.
66. Принципи комплексного лікування хворих із анкілозами СНЩС.
67. Діагностика та способи лікування мікрогенії при одно- та двосторонніх анкілозах. Компресійно-дистракційний метод.
68. Використання вільного хрящового трансплантату в якості інтерпонуючого матеріалу при лікуванні анкілозів у дітей.
69. Профілактика інфікування специфічними захворюваннями лікаря-стоматолога.
70. Лікування та профілактика патологічних рубців після оперативних втручань в ЩЛД у дітей.

16. ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ ТА РОБІТ ДО ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

1. Обстеження хірургічного хворого та заповнення історії хвороби.
2. Проведення аплікаційного знеболювання в дітей.
3. Проведення мандибулярної анестезії враховуючи вік дитини.
4. Проведення ментальної анестезії враховуючи вік дитини.
5. Проведення туберальної анестезії враховуючи вік дитини.
6. Проведення інфраорбітальної анестезії враховуючи вік дитини.
7. Проведення різцевої анестезії враховуючи вік дитини.
8. Проведення піднебінної анестезії враховуючи вік дитини.
9. Проведення інфільтраційного знеболювання тканин щелепно-лицевої ділянки в дітей.
10. Аналіз рентгенограми щелепних кісток у дітей.
11. Проведення типового видалення тимчасового зуба на верхній щелепі.
12. Проведення типового видалення тимчасового зуба на нижній щелепі.
13. Проведення гемостазу при виникненні кровотечі після видалення зуба в дитини.
14. Проведення зубозберігаючих оперативних втручань при періодонтитах.
15. Проведення цистотомії.
16. Розтин підокісного абсцесу в ділянці твердого піднебіння у дитини.
17. Розтин підокісного абсцесу на вестибулярній поверхні коміркового відростка верхньої та нижньої щелеп у дитини.
18. Вправлення переднього вивиху нижньої щелепи в дитини.
19. Оцінка стану регіональних лімфатичних вузлів щелепно-лицевої ділянки в дитини.
20. Первинна хірургічна обробка колотої рани щоки в дитини (з наявністю стороннього тіла).

21. Первинна хірургічна обробка рани щоки з дефектом тканин (трикутної та округлої форми) у дитини.
22. Проведення хірургічної обробки ран м'яких тканин обличчя в межах однієї анатомічної ділянки.
23. Імобілізація нижньої щелепи в дітей за допомогою лігатурного зв'язування зубів за Айві.
24. Шинування верхньої щелепи гладенькою шиною-скобою при повних вивихах різців у дитини в постійному прикусі.
25. Проведення пункції новоутворень м'яких тканин та кісток ЩЛД.
26. Видалення доброякісних пухлин та пухлиноподібних новоутворень в амбулаторних умовах.
27. Проведення біопсії невеликих пухлин ЩЛД.

17. МЕТОДИ ТА ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЮ

Контроль знань з вивчення дисципліни проводиться у вигляді: поточного контролю, що здійснюється на кожному практичному занятті й дає змогу виявити рівень засвоєння окремих елементів навчального матеріалу; тематичного контролю (контроль засвоєння змістових модулів), відповідно конкретним цілям змістових модулів, підсумкового модульного контролю – слугує для перевірки й оцінювання знань, умінь і навичок з кожного модуля навчальної дисципліни шляхом тестування, контролю теоретичних знань та практичних навичок.

Підсумковий модульний контроль Модуля № 2 навчальної дисципліни «Дитяча хірургічна стоматологія» проводиться на останньому практичному занятті за умови повного відвідування курсу лекцій та практичних занять.

До складання модулю допускаються студенти, які набрали не менше, як 70 балів (мінімальна кількість балів) за поточну навчальну діяльність по вивченню Модуля 2.

Форма проведення підсумкового модульного контролю стандартизована і включає контроль теоретичної і практичної підготовки. Максимальна кількість балів підсумкового модульного контролю дорівнює 80 балів. Підсумковий модульний контроль вважається зарахованим, якщо студент набрав не менше 50 балів.

Підсумковий модульний контроль складається з двох частин: теоретичної і практичної.

Теоретична частина включає в себе тестовий контроль та індивідуальне усне опитування. Тестовий контроль передбачає письмове вирішення тестових завдань, що охоплюють всі теми аудиторної та самостійної роботи модуля.

Індивідуальне усне опитування проводиться згідно з переліком теоретичних питань до підсумкового модульного контролю. Цей етап оцінюється за 4-бальною шкалою. Критерії конвертації традиційної системи оцінювання у 200-бальну шкалу:

Традиційна оцінка	Кількість балів
«5»	25
«4»	20
«3»	15
«2»	до 15

Під час практичної частини проводиться оцінка практичних знань та робіт згідно з переліком передбаченим програмою. Критерії конвертації традиційної системи оцінювання у 200-бальну шкалу:

Традиційна оцінка	Кількість балів
«5»	30
«4»	25
«3»	20
«2»	до 20

18. ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТА З ДИСЦИПЛІНИ

Оцінка за модуль визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності (у балах) та оцінки підсумкового модульного контролю (у балах), що виставляється при оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок відповідно до переліків, визначених програмою дисципліни.

Максимальна кількість балів, що присвоюється студентам при засвоєнні всіх тем модулю (залікового кредиту) – 200, в тому числі за поточну навчальну діяльність – 120 балів (60 %), за результатами підсумкового контролю – 80 балів (40 %).

Оцінювання поточної навчальної діяльності

Здійснюється на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям кожної теми. При оцінюванні засвоєння кожної теми модуля студенту виставляються оцінки за чотирибальною (традиційною) шкалою. Вага кожної теми в межах одного модуля є однаковою. Виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються у бали, розраховані для кожного модулю.

Для поточного оцінювання Модуля № 2 дисципліни «Дитяча хірургічна стоматологія» застосовується така система конвертації традиційної системи оцінки у бали:

Номер модуля , кількість навчальних годин/кількість кредитів ECTS	Кількість змістових модулів, їх номери	Кількість практичних занять	Конвертація у бали традиційних оцінок					Мінімальна кількість балів*
			традиційні оцінки				бали за виконання індивідуального завдання	
			«5»	«4»	«3»	«2»		
Модуль 3 90/3	2 (№№ 1-2)	10	11	9	7	0	10	70

Максимальна кількість, яку може набрати студент при вивченні модуля, дорівнює 120 балів. Вона вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці «5», на кількість тем у модулі з додаванням балів за індивідуальну роботу:

$$11 \cdot 10 + 10 = 120$$

Мінімальна кількість балів, яку може набрати студент при вивченні модуля, вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці «3», на кількість тем у модулі:

$$7 \cdot 10 = 70$$

Оцінювання навчальної діяльності студента повинно проводитися на кожному його етапі: самостійної підготовки до заняття, підготовчому, основному і заключному – та враховувати всі види робіт, передбачені для вивчення теми.

Поточне оцінювання навчальної діяльності студента на кожному практичному занятті здійснюється відповідно до конкретних цілей кожної теми. Оцінка поточної навчальної діяльності на практичному занятті складається з:

1) Оцінки самостійної роботи студента при підготовці до практичного заняття. Вона здійснюється шляхом перевірки письмового виконання завдань, викладених у робочому зошиті, для підготовки до кожної теми Модуля 2. Питома вага оцінки за конспект з домашнім завданням становить 25 % від загальної оцінки за заняття в балах. Якщо студент не виконав завдання для СРС і не надав конспект на перевірку викладачеві, то традиційна оцінка за заняття буде нижчою на 1 бал.

2) Оцінки вихідного рівня знань студентів на підготовчому етапі заняття, який здійснюється шляхом вирішення 10 тестових завдань формату А (рівень α -2) або оцінки відповідей на контрольні теоретичні запитання.

Оцінка «5» виставляється за цей етап заняття у разі, коли студент правильно відповів на 81-100 % тестових завдань або дав правильні, повні відповіді на 3 контрольних запитання викладача.

Оцінка «4» виставляється, коли студент правильно відповів на 71-80 % тестових завдань або дав правильні, повні відповіді на 2 контрольних запитання викладача і одну неповну або неточну відповідь – на третє.

Оцінка «3» виставляється, коли студент правильно відповів на 61-70 % тестових завдань або дав правильну відповідь на одне контрольне запитання викладача і дві неповні або неточні відповіді – на два запитання.

Оцінка «2» виставляється, коли студент правильно відповів менше, ніж на 60 % тестових завдань, дав правильну відповідь тільки на одне або не відповів на жодне контрольне запитання викладача.

3) Оцінки оволодіння практичними навичками відповідно до професійних алгоритмів під час основного етапу практичного заняття. Проводиться під час опрацювання студентом практичної навички на фантомі або при письмовому викладенні алгоритму її виконання.

Оцінка «5» виставляється за цей етап заняття у разі, коли студент правильно, у відповідності до професійного алгоритму, виконав на фантомі стоматологічну маніпуляцію, передбачену метою практичного заняття.

Оцінка «4» виставляється, коли студент знає послідовність дій відповідно до професійного алгоритму, з незначними помилками виконав на фантомі стоматологічну маніпуляцію, передбачену метою практичного заняття.

Оцінка «3» виставляється, коли студент не в повному обсязі знає професійний алгоритм виконання тієї або іншої маніпуляції, припускається помилок при виконанні на фантомі стоматологічної маніпуляції, передбаченої метою практичного заняття.

Оцінка «2» виставляється, коли студент не знає професійного алгоритму виконання стоматологічної маніпуляції, не може виконати на фантомі стоматологічну маніпуляцію, передбачену метою практичного заняття.

4) Оцінки кінцевого рівня знань студентів на заключному етапі заняття, який здійснюється шляхом вирішення тестових завдань формату А (рівень α -3) або оцінки відповідей на клінічні ситуаційні задачі.

Оцінка «5» виставляється за цей етап заняття у разі, коли студент правильно відповів на 81-100 % тестових завдань, дав правильні, повні відповіді при розв'язанні клінічної ситуаційної задачі.

Оцінка «4» виставляється, коли студент правильно відповів на 71-80 % тестових завдань, при розв'язанні клінічної ситуаційної задачі припустився несуттєвих помилок або дав неповну відповідь на окреме запитання.

Оцінка «3» виставляється, коли студент правильно відповів на 61-70 % тестових завдань, при вирішенні клінічної ситуаційної задачі допускав помилки, давав неповні або неточні відповіді на запитання.

Оцінка «2» виставляється, коли студент правильно відповів менше, ніж на 60 % тестових завдань або не вирішив клінічної ситуаційної задачі.

Кожен етап практичного заняття оцінюється окремо, після чого оцінки сумуються і виводиться середня оцінка за практичне заняття у звичайній (традиційній) 4-бальній системі, яка потім конвертується у бали відповідно до оцінювальної шкали для кожного модуля.

Оцінювання індивідуальних завдань студента

Бали за індивідуальні завдання нараховуються студентові лише за умов успішного їхнього виконання та захисту. Кількість балів, яка нараховується за індивідуальні завдання, передбачена програмою, дорівнює «10». Вони додаються до суми балів, набраних студентом на заняттях під час поточної навчальної діяльності.

Оцінювання самостійної роботи

Оцінювання самостійної роботи студентів, яка передбачена темою заняття поряд із аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті.

Оцінювання тем, які виносяться лише на самостійну роботу і не входять до тем аудиторних навчальних занять, контролюється під час підсумкового модульного контролю.

Самостійна робота організована шляхом написання рефератів із запропонованих тем, таким чином використовуються частково-пошуковий та дослідницький методи навчання.

Оцінювання підсумкового модульного контролю

Підсумковий модульний контроль Модуля № 2 навчальної дисципліни «Дитяча хірургічна стоматологія» проводиться на останньому практичному занятті за умови повного відвідування курсу лекцій та практичних занять. До складання модулю допускаються студенти, які набрали не менше, як 70 балів (мінімальна кількість балів) за поточну навчальну діяльність по вивченню Модуля.

Підсумковий модульний контроль складається з двох частин: теоретичної і практичної.

Теоретична частина включає в себе тестовий контроль та індивідуальне усне опитування. Тестовий контроль передбачає письмове вирішення тестових завдань, що охоплюють всі теми аудиторної та самостійної роботи модуля.

Критерії оцінювання тестового контролю:

61-70 % правильних відповідей – 15 балів

71-80 % правильних відповідей – 20 балів

81 % і більше правильних відповідей – 25 балів

Студенти, що не відповіли вірно на 61 % тестових завдань, до подальшого складання підсумкового модульного контролю не допускаються.

Індивідуальне усне опитування проводиться згідно з переліком теоретичних питань до підсумкового модульного контролю. Цей етап оцінюється за 4-бальною шкалою. Критерії конвертації традиційної системи оцінювання у 200-бальну шкалу:

Традиційна оцінка	Кількість балів
«5»	25
«4»	20
«3»	15
«2»	до 15

Під час практичної частини проводиться оцінка практичних знань та робіт згідно з переліком передбаченим програмою. Критерії конвертації традиційної системи оцінювання у 200-бальну шкалу:

Традиційна оцінка	Кількість балів
«5»	30
«4»	25
«3»	20
«2»	до 20

Оцінювання дисципліни

Оцінка з дисципліни виставляється лише студентам, яким зараховані усі два модулі з дисципліни. Кількість балів, яку студент набрав з дисципліни, визначається як середнє арифметичне кількості балів з усіх модулів дисципліни протягом двох років навчання.

За рішенням Вченої ради університету до кількості балів, яку набрав студент із дисципліни, можуть додаватися заохочувальні бали (не більше 12) за призове місце на міжнародних олімпіадах та II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади, але у жодному разі загальна сума балів за дисципліну не може перевищувати 200 балів.

Бали з модуля та дисципліни для студентів, які успішно виконали програму, конвертуються у традиційну чотирибальну шкалу за абсолютними критеріями:

Оцінка за 200-бальною шкалою	Оцінка за 4-бальною шкалою
від 180 до 200 балів	«5»
від 150 до 179 балів	«4»
від 149 до 120 балів	«3»
нижче 120 балів	«2»

Студенти, які навчаються на одному факультеті, курсі, за однією спеціальністю, на основі кількості балів, набраних із дисципліни, ранжуються за шкалою ECTS таким чином:

Оцінка ECTS	Статистичний показник
«A»	найкращі 10 % студентів
«B»	наступні 25 % студентів
«C»	наступні 30 % студентів
«D»	наступні 25 % студентів
«E»	останні 10 % студентів

Оцінки з дисципліни «FX», «F» («2») виставляються студентам, яким не зараховано модуль з дисципліни після завершення її вивчення. Студенти, які одержали оцінки «FX» та «F» («2») не вносяться до списку студентів, що ранжуються, навіть після перескладання модуля. Такі студенти після перескладання автоматично отримують бал «E».

Оцінка «FX» виставляється студентам, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але яким не зарахований підсумковий модульний контроль. Ця категорія студентів має право на перескладання підсумкового модульного контролю за затвердженим графіком (але не пізніше початку наступного семестру). Повторне складання підсумкового модульного контролю дозволяється не більше двох разів.

Оцінка «F» виставляється студентам, які відвідали усі аудиторні заняття з модуля, але не набрали мінімальної кількості балів за поточну навчальну діяльність і не допущені до підсумкового модульного контролю. Ця категорія студентів має право на повторне вивчення модуля.

За дозволом ректора студент може підвищити оцінку з дисципліни шляхом перескладання підсумкового модульного контролю (не більше трьох разів за весь період навчання).

19. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

19.1. Базова:

1. Годованець О.І., Митченко М.П., Кіцак Т.С., Котельбан А.В., Гончаренко В.А. Алгоритми виконання стоматологічних маніпуляцій з дисципліни «Дитяча хірургічна стоматологія»: навч.-метод. посіб. Чернівці: ВДНЗУ «БДМУ», 2018. 104 с.
2. Харьков Л.В., Яковенко Л.М., Чехова І.Л. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія дитячого віку: підруч. Київ: ВСВ Медицина, 2015. 496 с.
3. Ткаченко П.І., Старченко І.І., Білоконь С.О., Доброскок В.О., Білоконь Н.П. Новоутворення щелепно-лищевої ділянки у дітей: навч. посіб. Полтава: ТОВ «АСМІ», 2018. 191 с.

19.2. Допоміжна:

1. Агапов В.С., Емельянова Н.В., Шипкова Т.П. Анестезиология, реанимация и интенсивная терапия в стоматологии и челюстно-лицевой хирургии: учеб. пособ. Москва: МИА, 2005. 251с.
2. Александров Н.А., Аржанцев П.З. Травмы челюстно-лицевой области: учеб. Москва: Медицина, 1986. 448 с.
3. Артющкевич А.С., Герасимчук А.А., Ковальчук И.Н. Воспалительные заболевания и травмы челюстно-лицевой области: дифференциальный диагноз, лечение: справ. пособ. Минск: Беларусь, 2001. 254 с.
4. Безруков В.М., Григорьянц Л.А., Рабухина Н.А., Бадалян В.А. Амбулаторная

- хирургическая стоматология: практ. пособ. Москва: МИА, 2004. 108 с.
5. Бернадский Ю.Й. Основы щелепно-лицевой хирургии і хирургічної стоматології: навч. посіб. Київ: Спалах, 2003. 512 с.
 6. Бурых М.П., Топоров Г.Н. Клиническая анатомия головы и шеи: учеб. пособ. Харьков: Фолио, 2001. 240 с.
 7. Быков В.Л. Гистология и эмбриология органов полости рта человека: учеб. пособ. Санкт-Петербург: СОТИС, 1999. 301 с.
 8. Втулова Г.А. Тактика стоматолога при травмах зубов у детей. Диагностика и современные методы лечения больных с переломами челюстей и воспалительных процессов челюстно-лицевой области: учеб. пособ. Москва: Медицина, 1973. 347 с.
 9. Ганула Л. Комбинированное и комплексное лечение злокачественных опухолей: учеб. Киев, 1979. 192 с.
 10. Годованець О.І., Митченко М.П., Марчук І.С., Гринкевич Л.Г., Романюк Д.Г., Навольський Н.М. Тестові завдання для підготовки до ліцензійного інтегрованого іспиту з дисципліни «Дитяча хірургічна стоматологія»: навч.-метод. посіб. Чернівці: ВДНЗУ «БДМУ», 2019. 115 с.
 11. Гумецкий Р. Безпека та ефективність місцевої анестезії у стоматології дитячого віку: навч. посіб. Львів: ГалДент, 2004. 244 с.
 12. Емельяненко В.В. Одонтогенные остеомиелиты челюстей в детском возрасте: пособ. Москва: Медицина, 1973. 80 с.
 13. Камерон А., Уидмер Р. Справочник по детской стоматологии: справочник. Москва: Медпресс-информ, 2010. 392 с.
 14. Карапетян И.С., Губайдуллина Е.Я., Цегельник Л.Н. Опухоли и опухолеподобные поражения органов полости рта, челюстей, лица и шеи: учеб. М: МИА, 2004. 232 с.
 15. Каспарова Н.Л., Колесов А.А., Воробьев Ю.И. Заболевания височно-нижнечелюстного сустава: учеб. М.: Медицина, 1981. 168 с.
 16. Козин И.А. Эстетическая хирургия врождённых расщелин лица: учеб. Москва, 1996. 552 с.
 17. Колесов А.А. Стоматология детского возраста: учеб. пособ. Москва: Медицина, 1978. 402с.
 18. Колесов А.А., Воробьев Ю.И., Каспарова Н.Н. Новообразования мягких тканей и костей лица у детей и подростков: учеб. М.: Медицина, 1989, 302 с.
 19. Кононенко Ю.Г., Рожко Н.М., Рузин Г.П. Місцеве знеболення в амбулаторній стоматології: навч. посіб. Івано-Франківськ: Івано-Франківська державна медична академія, 2000. 207 с.
 20. Корсак А.К. Хирургическая стоматология детского возраста: учеб.-метод. пособ. Минск: БГМУ, 2010. 115 с.
 21. Корсак А.К., Кушнер А.Н., Терехова Т.Н., Зенькевич Ю.В. Детская хирургическая стоматология: учеб. пособ. Минск: Вышэйшая школа, 2013. 527 с.
 22. Лойт А.А., Каюков А.В. Хирургическая анатомия головы и шеи: учеб. пособ. Санкт-Петербург: Питер, 2002. 224 с.
 23. Маланчук В.О., Борисенко А.В., Харьков та ін. Основы стоматології: навч. посіб. Київ: Медицина, 2009. 592 с.
 24. Малевич О.Є., Кравченко С.В., Світловський А.А. Техніка операцій видалення зубів та їх коренів: навч. посіб. Дніпро: АРТ-ПРЕСС. 2003. 71 с.
 25. Малевич О.Є., Житній М.І., Чернов Д.В. Техніка місцевої анестезії при малих операціях в порожнині рота: навч. посіб. Дніпро: АРТ-ПРЕСС, 2003. 93 с.
 26. Москаленко В.З. Опухоли и опухолеподобные заболевания у детей: учеб. Донецк, 2003. 95 с.
 27. Муковозов И.Н. Дифференциальная диагностика хирургических заболеваний челюстно-лицевой области: учеб. Ленинград: Медицина, 1982. 264 с.
 28. Рабухина Н.А., Аржанцев А.П. Рентгенодиагностика в стоматологии: монографія. Москва: МИА, 1999. 451 с.
 29. Рогинский В.В. Воспалительные заболевания в челюстно-лицевой области у детей: учеб. пособ. Москва: Детстомиздат, 1998. 272 с.

30. Руденко М.М., Бондаренко В.С., Радочина С.В. Стоматологія дитячого віку: навч. посіб. Одеса: ОДМУ, 2001. 177 с.
31. Рузин Г.П., Бурых М.М. Основы технологии операций в хирургической стоматологии и челюстно-лицевой хирургии: учеб. пособ. Харьков: ООО Знание, 2000. 292 с.
32. Сиган З.М. Топографическая анатомия и оперативная хирургия головы и шеи: учеб. пособ. Москва: МИА, 2004. 208 с.
33. Солнцев А.М., Колесов В.С., Колесова Н.А. Заболевания слюнных желез: учеб. Киев: Здоров'я, 1991. 312 с.
34. Солнцев А.М., Тимофеев А.А. Одонтогенные воспалительные заболевания: учеб. пособ. Киев: Здоров'я, 1989. 232 с.
35. Соловьев М.М., Большаков О.П. Абсцессы, флегмоны головы и шеи: учеб. пособ. Москва: МЕДпресс, 2001. 230 с.
36. Супиев Т.К. Гнойно-воспалительные заболевания челюстно-лицевой области: учеб. пособ. Москва: Медпресс, 2001. 160 с.
37. Супиев Т.К. Травмы челюстно-лицевой области у детей: учеб. пособ. Москва: МЕДпресс-информ, 2003. 100 с.
38. Тарасенко Л.М., Суханова Г.А., Мищенко В.П., Непорада К.С. Слюнные железы. Биохимия, физиология, клинические аспекты: учеб. пособ. Томск: НТЛ, 2002. 124 с.
39. Тимофеев А.А. Основы челюстно-лицевой хирургии: учеб. пособ. Киев: МИА, 2007. 696 с.
40. Тимофеев А.А. Руководство по челюстно-лицевой хирургии и хирургической стоматологии: учеб. Киев: Червона Рута-Турс, 2012. 1048 с.
41. Тимофеев А.А., Ушко Н.А. Амелобластомы челюстей (особенности диагностики, клинического течения и лечения): учеб. Киев: Альфа Реклама, 2018. 406 с.
42. Тимофеев О.О. Щелепно-лицева хірургія: підруч. Київ: ВСВ Медицина, 2011. 752 с.
43. Ткаченко П.І., Білоконь С.О., Митченко М.П., Гужій О.В. Запальні процеси щелепно-лицевої ділянки у дітей: навч. посіб. Чернівці: БДМУ, 2014. 192 с.
44. Ткаченко П.І., Гуржій О.В. Лімфаденіт щелепно-лицевої ділянки у дітей: навч. посіб. Полтава: УМСА, 2001. 106 с.
45. Ткаченко П.І., Старченко І.І., Білоконь С.О. Ангіоми щелепно-лицевої ділянки у дітей: навч. посіб. Полтава: ТОВ АСМІ, 2015. 36 с.
46. Топоров Г.Н. Клиническая анатомия лица: учеб. пособ. Харьков: Факт, 2005. 272 с.
47. Федяев И.М. Злокачественные опухоли челюстно-лицевой области: учеб. М.: Медицина, 2000. 155 с.
48. Фэлэйс Д.А. Экстренная помощь в стоматологии: учеб. пособ. Москва: Медицинская литература, 1999. 456 с.
49. Харьков Л.В. Врожденные несращения верхней губы и неба: учеб. пособ. М.: Книга плюс, 2004. 84 с.
50. Харьков Л.В. Хирургическое лечение врожденных несращений неба: учеб. пособ. Київ: Здоров'я, 1992. 220 с.
51. Харьков Л.В., Яковенко Л.М., Чехова И.Л. Атлас хирургических стоматологических заболеваний челюстно-лицевой области у детей: учеб. пособ. Киев: Книга-плюс, 2012. 501 с.
52. Харьков Л.В., Яковенко Л.М., Чехова И.Л. Хірургічна стоматологія дитячого віку: підруч. Київ: Книга плюс, 2003. 480 с.
53. Харьков Л.В., Яковенко Л.Н. Справочник хирурга-стоматолога: диагностика, клиника, принципы хирургического и медикаментозного лечения (у детей и взрослых): справ. Київ: Книга плюс, 2013. 320 с.
54. Центіло В.Г., Ярова С.П., Ніконоров Ю.О. Онкостоматологія: навч. посіб. Донецьк: Норд-прес, 2009. 160с.
55. Шаргородский А.Г. Воспалительные заболевания челюстно-лицевой области и шеи: учеб. Москва: Медицина, 1985. 352 с.

56. Шаргородский А.Г. Клиника, диагностика, лечение и профилактика воспалительных заболеваний лица и шеи: руководство для врачей. Москва: ГЭОТАР-Медиа, 2002. 528 с.
57. Шувалов С.М. Заболевания и функциональные нарушения височно-нижнечелюстного сустава у детей и взрослых. Анатомическое строение сустава, функциональные особенности, клиника, диагностика, лечение: лекция. Винница: КНИГА-ВЕГА, 2012. 48 с.
58. Шувалов С.М. Специфические воспалительные заболевания челюстно-лицевой области (туберкулез, актиномикоз, сифилис). Неодонтогенные воспалительные заболевания лица: фурункулы, карбункулы и их осложнения – тромбофлебит вен орбиты и кавернозного синуса. Эритематозное воспаление, сибирская язва, нома: лекция. Винница: КНИГА-ВЕГА, 2012. 32 с.
59. Hasyuk N.V., Chernyak V.V., Klitynska O.V. Additional methods of examination in dentistry: a textbook. Ternopil: PE Palianytsia V.A., 2018. 115 p.
60. Tkachenko P.I., Gogol A.M. Pediatric Oral and Maxillofacial Surgery: a textbook. Poltava: UMSA ASMI, 2016. 120 p.

19.3. Інформаційні ресурси:

1. <http://moodle.bsmu.edu.ua>
2. <https://sites.google.com/bsmu.edu.ua/childrens-dentistry-department>

20. УКЛАДАЧІ ДОВІДНИКА ДЛЯ СТУДЕНТА (СИЛАБУСУ)

1. Митченко Марія Петрівна, к.мед.н., доцент кафедри